

RAFAKO S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2010 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ I RAPORTEM BIEGŁEGO REWIDENTA**

SPIS TREŚCI

Sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	1
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	2
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	4
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
Dodatkowe informacje i objaśnienia	6
1. Informacje ogólne.....	6
2. Informacja o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	7
3. Skład Zarządu Spółki.....	7
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	8
5.1. Profesjonalny osąd.....	8
5.2. Niepewność szacunków	8
5.3. Korekta prezentacji	9
6. Istotne zasady rachunkowości	10
6.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	10
6.2. Oświadczenie o zgodności	10
6.3. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych.....	10
6.4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	11
6.5. Nowe standardy, zmiany i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie11	
6.6. Korekta błęd.....	12
6.7. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych.....	12
6.8. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej.....	12
6.9. Rzeczowe aktywa trwale	12
6.10. Koszty finansowania zewnętrznego	14
6.11. Wartości niematerialne.....	14
6.12. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	16
6.13. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych.....	16
6.14. Aktywa finansowe.....	16
6.15. Utrata wartości aktywów finansowych.....	17
6.15.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	17
6.15.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu.....	18
6.15.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	18
6.16. Pochodne instrumenty finansowe	18
6.17. Zapasy.....	18
6.18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	19
6.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	19
6.20. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	19
6.21. Rezerwy	19
6.22. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	20
6.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	20
6.24. Przychody.....	21
6.24.1 Sprzedaż produktów i towarów	21
6.24.2 Świadczenie usług.....	21
6.24.3 Umowy o usługi budowlane.....	21
6.24.4 Odsetki	22
6.24.5 Dywidendy	22
6.24.6 Przychody z tytułu wynajmu	22
6.24.7 Dotacje rządowe.....	22
6.25. Podatki.....	23
6.25.1 Podatek bieżący	23

SPIS TREŚCI

6.25.2	Podatek odroczony	23
6.25.3	Podatek od towarów i usług	24
6.26.	Zysk netto na akcję	24
7.	Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	24
8.	Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną	24
9.	Przychody i koszty	25
9.1.	Przychody ze sprzedaży produktów i usług	25
9.2.	Koszty sprzedanych produktów i materiałów	27
9.3.	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat	27
9.4.	Koszty świadczeń pracowniczych	27
9.5.	Pozostałe przychody operacyjne	28
9.6.	Pozostałe koszty operacyjne	28
9.7.	Przychody finansowe netto	28
9.8.	Koszty finansowe netto	29
10.	Podatek dochodowy	29
10.1.	Obciążenie podatkowe	29
10.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	30
10.3.	Odroczony podatek dochodowy	30
11.	Działalność zaniechana	31
12.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	32
13.	Zysk przypadający na jedną akcję	32
14.	Dywidendy wypłacone	33
15.	Propozycja podziału zysku za 2010 rok	33
16.	Rzeczowe aktywa trwałe	34
17.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	36
18.	Nieruchomości inwestycyjne	36
19.	Wartości niematerialne	37
20.	Połączenia jednostek gospodarczych	38
21.	Udział we wspólnym przedsięwzięciu	38
22.	Akcje/udziały w spółkach	38
23.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	42
24.	Udzielone pożyczki	42
25.	Zapasy	43
26.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	43
26.1.	Odpisy aktualizujące wartość należności:	44
26.2.	Należności z tytułu dostaw, robót i usług (brutto) - o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty:	44
26.3.	Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane (brutto) – z podziałem na należności nie spłacone w okresie:	44
26.4.	Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	45
27.	Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	45
28.	Aktywa finansowe krótkoterminowe	46
28.1.	Instrumenty pochodne	46
28.2.	Inwestycje krótkoterminowe	47
28.3.	Lokaty krótkoterminowe	47
28.4.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47
29.	Kapitał własny	48
29.1.	Kapitał podstawowy	48
29.2.	Wartość nominalna akcji	48
29.3.	Prawa akcjonariuszy	48

SPIS TREŚCI

29.4.	Akcjonariusze Spółki o znaczącym udziale.....	49
29.5.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	49
29.6.	Kapitał zapasowy.....	49
29.7.	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.....	49
29.8.	Zyski zatrzymane	50
29.9.	Korekta błędu z lat ubiegłych	50
30.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	51
31.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51
31.1.	Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	51
31.2.	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.....	51
32.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	52
32.1.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	52
32.2.	Zobowiązania z tytułu inwestycji.....	52
32.3.	Pozostałe zobowiązania.....	53
32.4.	Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	57
33.	Pozostałe zobowiązania finansowe	58
34.	Dotacje.....	59
35.	Przychody przyszłych okresów	60
36.	Uzgodnienie kwot zawartych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z odpowiadającymi im pozycjami wykazanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.....	60
37.	Należności i zobowiązania warunkowe.....	60
37.1.	Należności warunkowe	60
37.2.	Zobowiązania warunkowe	61
37.3.	Sprawy sporne, postępowania sądowe.....	61
37.4.	Gwarancje	62
38.	Informacje o podmiotach powiązanych	63
38.1.	Jednostka dominująca Spółki	63
38.2.	Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę.....	63
38.3.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanych	64
38.4.	Pożyczka udzielona członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.....	64
38.5.	Transakcje z udziałem innych członków Zarządu.....	64
38.6.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej	64
38.7.	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	66
39.	Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	66
40.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	67
40.1.	Ryzyko stopy procentowej	67
40.2.	Ryzyko walutowe	67
40.3.	Ryzyko cen towarów	68
40.4.	Ryzyko kredytowe.....	69
40.5.	Ryzyko związane z płynnością	69
41.	Instrumenty finansowe	70
41.1.	Wartości godziwe.....	70
41.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu w podziale na kategorie instrumentów finansowych	71
41.3.	Ryzyko stopy procentowej	75
42.	Struktura zatrudnienia	76
43.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	76

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 (w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		1 110 307	905 180
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	9.1	1 107 134	894 476
Przychody ze sprzedaży materiałów	9.1	3 173	10 704
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	9.2	(938 142)	(804 231)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		172 165	100 949
Pozostałe przychody operacyjne	9.5	10 158	3 967
Koszty sprzedaży		(47 118)	(23 708)
Koszty ogólnego zarządu		(22 552)	(23 215)
Pozostałe koszty operacyjne	9.6	(56 853)	(10 717)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		55 800	47 276
Przychody finansowe	9.7	7 526	12 611
Koszty finansowe	9.8	(11 802)	(11 749)
Zysk/(strata) brutto		51 524	48 138
Podatek dochodowy	10	(11 340)	(12 484)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		40 184	35 654
Inne całkowite dochody za okres		(273)	(222)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(273)	(222)
Całkowite dochody ogółem za okres		39 911	35 432
Średnia ważona liczba akcji		69 600 000	69 600 000
Zysk (strata) na jedną akcję w złotych	13	0,58	0,51

Racibórz, dnia 21 marca 2011 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Maciej Kaczorowski	Piotr Wawrzynowicz	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku (w tysiącach złotych)

	Nota	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe)				
Rzeczowe aktywa trwałe	16	128 494	129 445	127 123
Nieruchomości inwestycyjne	18	—	—	—
Wartości niematerialne	19	8 465	6 583	6 819
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wyceniane metodą praw własności	23	—	—	—
Aktywa finansowe długoterminowe		42 912	44 315	42 497
<i>Udziały w jednostkach zależnych</i>	22	41 915	43 307	41 963
<i>Udziały w pozostałych jednostkach</i>	22	516	534	534
<i>Udzielone pożyczki długoterminowe</i>	24	481	474	—
<i>Lokaty długoterminowe</i>		—	—	—
<i>Pozostałe aktywa długoterminowe</i>		—	—	—
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10.3	43 066	31 141	40 877
		222 937	211 484	217 316
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
Zapasy	25	26 121	22 476	51 988
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	265 333	223 445	202 422
<i>Należności z tytułu dostaw i usług</i>		209 831	153 865	175 722
<i>- do 12 miesięcy</i>		209 831	153 865	175 268
<i>- powyżej 12 miesięcy</i>		—	—	454
<i>Udzielone pożyczki krótkoterminowe</i>		—	—	—
<i>Pozostałe należności</i>		55 502	68 561	22 022
<i>Należności z tytułu podatku dochodowego</i>		—	1 019	4 678
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	27	206 077	58 098	47 050
Aktywa finansowe krótkoterminowe	28	186 947	245 271	260 929
<i>Instrumenty pochodne</i>		2 357	888	—
<i>Inwestycje krótkoterminowe</i>		27 304	37 011	31 896
<i>Lokaty krótkoterminowe</i>		1 040	142 678	157 877
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>		156 246	64 694	71 156
		684 478	549 290	562 389
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	17	150	—	—
SUMA AKTYWÓW		907 565	760 774	779 705

Racibórz, dnia 21 marca 2011 roku

Wiesław Różacki Krzysztof Burek Maciej Kaczorowski Piotr Wawrzynowicz Jolanta Markowicz

Prezes Zarządu Wiceprezes Zarządu Wiceprezes Zarządu Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu Główny Księgowy

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku (w tysiącach złotych)

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
PASYWA				
Kapitał własny	29			
Kapitał podstawowy		139 200	139 200	139 200
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		36 778	36 778	36 778
Kapitał zapasowy		158 142	143 368	139 644
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		426	699	921
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty		40 184	35 654	14 164
Kapitał własny ogółem		374 730	355 699	330 707
Zobowiązania długoterminowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	30	–	–	–
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	31	20 389	20 969	19 214
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.3	–	–	–
		20 389	20 969	19 214
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	279 975	165 630	181 939
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>		175 096	112 480	147 831
<i>- do 12 miesięcy</i>		161 072	100 633	138 869
<i>- powyżej 12 miesięcy</i>		14 024	11 847	8 962
<i>Zobowiązania z tytułu inwestycji</i>		2 463	4 566	3 725
<i>Pozostałe zobowiązania</i>		97 823	48 584	30 383
<i>Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>		4 593	–	–
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	30	–	–	–
Pozostałe zobowiązania finansowe	33	4 087	11 017	18 116
Dotacje i przychody przyszłych okresów	34	228 384	207 459	229 729
<i>Przychody przyszłych okresów</i>		228 355	207 459	229 729
<i>Dotacje</i>		29	–	–
		512 446	384 106	429 784
Zobowiązania dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		–	–	–
Zobowiązania razem		532 835	405 075	448 998
SUMA PASYWÓW		907 565	760 774	779 705

Racibórz, dnia 21 marca 2011 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Maciej Kaczorowski	Piotr Wawrzynowicz	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 (w tysiącach złotych)

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		51 524	48 138
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	9.3	(75 662)	(45 596)
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych		9 972	11 680
Odsetki i dywidendy, netto		58	(295)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(2 051)	(4 768)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu rozliczeń z tytułu instrumentów pochodnych		(1 086)	(1 637)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(8 398)	(7 856)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(36 888)	(24 672)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(3 645)	29 512
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną		111 275	(15 153)
Podatek dochodowy zapłacony		(127 083)	(33 318)
Pozostałe		(17 652)	911
		(164)	—
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(24 138)	2 542
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		258	34
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(13 479)	(13 234)
Sprzedaż aktywów finansowych		155 065	410 602
Nabycie aktywów finansowych		(7 242)	(399 910)
Dywidendy i odsetki otrzymane		1 995	4 774
Udzielenie pożyczek		—	(500)
Pozostałe		57	39
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		136 654	1 805
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2)	(130)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		—	—
Splata pożyczek/kredytów		—	—
Dywidendy wypłacone		(20 880)	(10 440)
Odsetki zapłacone		—	(9)
Prowizje bankowe		—	(8)
Pozostałe		191	—
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(20 691)	(10 587)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		91 825	(6 240)
Różnice kursowe netto		(273)	(222)
Środki pieniężne na początek okresu	28.4	64 694	71 156
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	28.4	156 246	64 694
O ograniczonej możliwości dysponowania		—	—

Racibórz, dnia 21 marca 2011 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Maciej Kaczorowski	Piotr Wawrzynowicz	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 (w tysiącach złotych)

	<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe przeliczenia jednostki z zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane / (straty) niepokryte</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na 1 stycznia 2010 roku	139 200	36 778	143 368	699	35 654	355 699
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	—	—	—	(273)	40 184	39 911
Dywidenda z zysku za rok 2009	—	—	—	—	(20 880)	(20 880)
Podział wyniku z lat ubiegłych	—	—	14 774	—	(14 774)	—
Na 31 grudnia 2010 roku	139 200	36 778	158 142	426	40 184	374 730
Na 1 stycznia 2009 roku	139 200	36 778	139 644	921	14 164	330 707
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	—	—	—	(222)	35 654	35 432
Dywidenda z zysku za rok 2008	—	—	—	—	(10 440)	(10 440)
Podział wyniku z lat ubiegłych	—	—	3 724	—	(3 724)	—
Na 31 grudnia 2009 roku	139 200	36 778	143 368	699	35 654	355 699

Racibórz, dnia 21 marca 2011 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Maciej Kaczorowski	Piotr Wawrzynowicz	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu	Główny Księgowy

Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Informacje ogólne

RAFAKO S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33. Spółka została utworzona aktem notarialnym z dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 34143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółce nadano numer statystyczny REGON 270217865.

W dniu 15 stycznia 2010 roku Spółka otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS z dnia 8 stycznia 2010 roku o zarejestrowaniu zmian w Statucie Spółki. Jedną z nich jest zmiana nazwy firmy Spółki, która brzmi: RAFAKO Spółka Akcyjna.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Sprawozdanie finansowe Spółki obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zawiera dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą (PKD 25.30.Z),
- Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych (PKD 33.11.Z),
- Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia (PKD 33.20.Z),
- Produkcja konstrukcji metalowych i ich części (PKD 25.11.Z),
- Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 43.99.Z),
- Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych (PKD 28.25.Z),
- Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych (PKD 25.29.Z),
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych (PKD 25.62.Z),
- Obróbka metali i nakładanie powłok na metale (PKD 25.61.Z),
- Produkcja maszyn do obróbki metalu (PKD 28.41.Z),
- Naprawa i konserwacja maszyn (PKD 33.12.Z),
- Działalność w zakresie architektury (PKD 71.11.Z),
- Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12.Z),
- Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych (PKD 28.21.Z),
- Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 46.69.Z),
- Sprzedaż hurtowa metali i rud metali (PKD 46.72.Z),
- Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 28.29.Z),
- Produkcja narzędzi (PKD 25.73.Z),
- Wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35.11.Z),
- Przesyłanie energii elektrycznej (PKD 35.12.Z),
- Dystrybucja energii elektrycznej (PKD 35.13.Z),
- Handel energią elektryczną (PKD 35.14.Z),
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego (PKD 46.74.Z),
- Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- Pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 85.59.B),

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

- Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37.00.Z),
- Hotele i podobne obiekty zakwaterowania (PKD 55.10.Z),
- Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),
- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (PKD 56.10.A),
- Pozostała usługowa działalność gastronomiczna (PKD 56.29.Z),
- Działalność obiektów kulturalnych (PKD 90.04.Z),
- Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna (PKD 93.29.Z),
- Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82.30.Z),
- Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 72.19.Z).

Spółka posiada Oddział w Turcji sporządzający samodzielne sprawozdanie finansowe, zgodne z prawem tureckim.

2. Informacja o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Spółka prezentująca niniejsze sprawozdanie sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 21 marca 2011 roku.

3. Skład Zarządu Spółki

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Spółki. W dniu 9 maja 2010 roku wygasł mandat Wiceprezesa Zarządu Pana Romana Czerwińskiego na skutek jego śmierci. Skład Zarządu Spółki zmienił się w dniu 12 maja 2010 roku i na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego za 2010 roku przedstawia się następująco:

Wiesław Różacki	Prezes Zarządu
Krzysztof Burek	Wiceprezes Zarządu
Maciej Kaczorowski	Wiceprezes Zarządu*
Piotr Wawrzynowicz	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu

*- w dniu 7 marca 2011 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. zwiększyła liczbę członków Zarządu Spółki do czterech osób i powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Pana Macieja Kaczorowskiego.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku miały miejsce zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki. W dniu 15 lipca 2010 roku Pan Marek Wiak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. w dniu 15 lipca 2010 roku powołało w skład Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. Pana Macieja Stradomskiego. Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Krzysztof Pawelec	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Roman Jaroński	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Witold Okarma	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Stradomski	Członek Rady Nadzorczej
Sławomir Sykucki	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wawrzynowicz	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu
Leszek Wysłocki	Członek Rady Nadzorczej

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 21 marca 2011 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści wynikających z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF, zostaje sklasyfikowana jako umowa leasingu operacyjnego lub finansowego.

Klasyfikacja umów o usługę budowlaną

Z chwilą podpisania umowy o usługę budowlaną, kierownictwo dokonuje oceny dotyczącej sposobu ujmowania przychodów i kosztów z umów i decyduje czy umowa powinna zostać rozliczana zgodnie z metodą stopnia zaawansowania czy metodą rozpoznania przychodów do wysokości poniesionych kosztów.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółki dokonuje oceny czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Klasyfikacja aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy posiadane aktywa finansowe są inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka na koniec roku obrotowego przeprowadza testy na utratę wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Szczegóły dotyczące wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w notach: 16, 18, 19, 22, 23, 25, 26 dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwa na przewidziane straty na kontrakcie

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu umów o usługę budowlaną rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Przewidywaną stratę na kontrakcie Spółka ujmuje jako koszt zgodnie z MSSF. Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów o usługę budowlaną za rok obrotowy zostały przedstawione w notach: 8, 27, 32 oraz 35 dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Szczegóły dotyczące wartości oszacowanych w ten sposób rezerw zostały zaprezentowane w nocie 32.3 dodatkowych informacji i objaśnień.

5.3. Korekta prezentacji

Spółka dokonała weryfikacji metod prezentacji danych finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów oraz sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W celu dostosowania metod prezentacji do charakteru działalności Spółki, wprowadzono zmiany w prezentacji niektórych danych finansowych nie mające wpływu na wynik finansowy Spółki.

Główne zmiany w sposobie prezentacji danych finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

- ujmowanie zrealizowanych oraz naliczonych różnic kursowych od należności z tytułu dostaw i usług w przychodach ze sprzedaży,
- ujmowanie zrealizowanych oraz naliczonych różnic kursowych od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia,
- ujmowanie przychodów/kosztów z tytułu realizacji i wyceny pochodnych instrumentów finansowych w przychodach ze sprzedaży lub koszcie wytworzenia,
- wyszczególnienie zwiększeń/(zmniejszeń) stanu zobowiązań z tytułu kontraktów walutowych, które były ujmowane w (zyskach)/stratach z działalności inwestycyjnej.

Porównywalne dane finansowe w pozycjach w sprawozdaniu finansowym za rok 2009, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym za 2009 rok, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok 2009:

Przychody ze sprzedaży przed korektą	897 174
Wyniki na realizacji instrumentów pochodnych	(4 246)
Wyniki na wycenie instrumentów pochodnych	7 856
Różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług zrealizowane	(424)
Różnice kursowe z wyceny należności z tytułu dostaw i usług	(5 884)
Przychody ze sprzedaży po korekcie	894 476
Koszt sprzedanych produktów i materiałów przed korektą	(806 766)
Różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług zrealizowane	(894)
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu dostaw i usług	3 429
Koszt sprzedanych produktów i materiałów po korekcie	(804 231)
Przychody finansowe przed korektą	20 467
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych - ujęcie w przychodach ze sprzedaży/koszcie własnym sprzedaży	(7 856)
Przychody finansowe po korekcie	12 611

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty finansowe przed korektą	(19 713)
Ujęcie różnic kursowych dot. należności i zobowiązań handlowych w przychodach ze sprzedaży/koszcie własnym sprzedaży	3 663
Ujęcie różnic kursowych dotyczących działalności inwestycyjnej w pozostałych kosztach operacyjnych	55
Strata z tytułu realizacji instrumentów pochodnych - ujęcie w przychodach ze sprzedaży	4 246
	<u><u> </u></u>
Koszty finansowe po korekcie	(11 749)
Pozostałe przychody operacyjne	3 912
Ujęcie różnic kursowych dotyczących działalności inwestycyjnej	55
	<u><u> </u></u>
Pozostałe przychody operacyjne po korekcie	3 967

- w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok 2009:

(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej przed korektą	(9 493)
Wyszczególnienie zwiększeń/ (zmniejszeń) stanu rozliczeń z wyceny instrumentów pochodnych	7 856
	<u><u> </u></u>
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej po korekcie	(1 637)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu rozliczeń z tytułu instrumentów pochodnych przed korektą	—
Wyodrębnienie zwiększeń/ (zmniejszeń) stanu rozliczeń z tytułu instrumentów pochodnych z (zysków)/strat na działalności inwestycyjnej	(7 856)
	<u><u> </u></u>
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu rozliczeń z tytułu instrumentów pochodnych po korekcie	(7 856)

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną w przypadku instrumentów finansowych.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

6.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską (UE). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF, które zostały zatwierdzone przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2010 roku.

6.3. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

6.4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe oraz porównywalne dane finansowe za 2010 rok zostały sporządzone zgodnie ze standardami MSSF. W 2010 roku nie miały miejsca zmiany stosowanych zasad rachunkowości.

6.5. Nowe standardy, zmiany i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej wydała następujące standardy, zmiany oraz interpretacje, które na dzień 31 grudnia 2010 roku nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską lub nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 listopada 2009 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 roku. Standard ten wprowadza nowe wymagania w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i ma zastąpić obecnie obowiązujący MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie ujmowane aktywa finansowe wchodzące obecnie w zakres MSR 39 będą wyceniane po koszcie zamortyzowanym lub w wartości godziwej. MSSF 9, w przeciwieństwie do MSR 39, nie przewiduje obowiązku wyodrębniania i indywidualnej wyceny instrumentów wbudowanych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez UE.

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy”

Projekt zmian do MSSF 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 września 2010 roku. Opublikowane zmiany zawierają wytyczne dotyczące sporządzania przez jednostkę sprawozdań finansowych zgodnych z MSSF po okresie, w którym nie była w stanie spełnić warunków ujętych w Standardach ze względu na ostrą hiperinflację swojej waluty funkcjonalnej. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSSF 1 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Dnia 7 października 2010 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała dokument „Ujawnianie informacji o transferach aktywów finansowych” (zmiany do MSSF 7) zaostrzający wymagania dotyczące ujawniania informacji o transferach polegających na przekazywaniu aktywów finansowych bez wyksięgowania oraz wprowadzający nowe wymagania dotyczące ujawniania składników aktywów, które zostały wyksięgowane, ale zaangażowanie jednostki w te składniki nie uległo zmianie mimo sprzedaży. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSSF 7 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Zmiany do MSR 12 „Podatek odroczony: realizacja aktywów”

Projekt zmian do MSR 12 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 września 2010 roku. Projekt proponuje zwolnienia z postanowień MSR 12, który wymaga wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku wynikających z określonych aktywów przy założeniu, że wartość bilansowa danego składnika zostanie w pełni odzyskana przy sprzedaży, chyba że istnieją wyraźne przesłanki, iż korzyści ekonomiczne generowane przez dany składnik aktywów zostaną skonsumowane w okresie jego ekonomicznej użyteczności. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSR 12 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Doroczne poprawki do MSSF

Poprawki do MSSF 2010, które zawierają poprawki do siedmiu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, zostały opublikowane przez Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 6 maja 2010 roku. Celem poprawek jest wprowadzenie niezbędnych zmian w MSSF. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego doroczne poprawki do MSSF nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Na dzień sporządzenia sprawozdania wejście w życie powyższych standardów, zmian oraz interpretacji nie powoduje zmian w sprawozdaniu finansowym będących skutkiem zastosowania powyższych standardów, zmian bądź interpretacji po raz pierwszy.

6.6. Korekta błędu

W sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku dokonano korekty błędu z lat ubiegłych.

Szczegółowy opis dokonanych korekt zawiera nota 29.9 dodatkowych informacji i objaśnień.

6.7. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych

Inwestycje w jednostkach zależnych to inwestycje w jednostkach, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych to inwestycje w jednostkach, na które Spółka bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Rok obrotowy jednostek zależnych, stowarzyszonych i Spółki jest jednakowy. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

6.8. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji:

- przychodów ze sprzedaży – jeżeli dotyczą należności z tytułu dostaw i usług,
- kosztu własnego sprzedaży – jeżeli dotyczą zobowiązań z tytułu dostaw i usług,
- pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych – jeżeli dotyczą należności lub zobowiązań z tytułu sprzedaży/zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,
- przychodów/kosztów finansowych netto – w przypadku pozostałych pozycji aktywów lub pasywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2010 roku	31 grudnia 2009 roku
USD	2,9641	2,8503
EUR	3,9603	4,1082
GBP	4,5938	4,5986
CHF	3,1639	2,7661
SEK	0,4415	0,4000
TRY	1,9227	1,9121

6.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Spółka dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1 stycznia 2004 roku, który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF.

Środki trwale w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

<i>Typ</i>	<i>Stawka amortyzacyjna</i>	<i>Okres</i>
Grunty (prawa wieczystego użytkowania)	-	-
Budynki i budowle	od 1,58 % do 50,00 %	od 2 do 65 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 3,33 % do 50,00%	od 2 do 30 lat
Urządzenia biurowe	od 10,00 % do 66,67%	od 1 do 10 lat
Środki transportu	od 6,67 % do 50,00 %	od 2 do 15 lat
Komputery	od 10,00 % do 50,00 %	od 2 do 5 lat

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie zakładu produkcyjnego jednostki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych niepodlegających amortyzacji tak, jak w przypadku gruntów.

Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej jednostki po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwale w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Na koniec każdego roku obrotowego Spółka przeprowadza weryfikację środków trwałych pod kątem utraty wartości, przyjętego okresu ekonomicznej użyteczności oraz zastosowanej metody amortyzacji i, w razie konieczności, dokonuje stosowych korekt księgowych, mających wpływ na okres bieżący lub lata przyszłe. Jeżeli Spółka dokonuje remontu środka trwałego, który spełnia kryteria jego ujmowania w wartości aktywów, wówczas koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych.

6.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt finansowy okresu.

6.11. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień 1 stycznia 2004 roku Spółka dokonała wyceny części wartości niematerialnych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt dla potrzeb MSSF 1.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego.

Do wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosuje się metodę liniową amortyzacji.

Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi od 2 do 10 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie jego wyksięgowania.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	2-5 lat
Wykorzystana metoda	Amortyzowane metodą liniową	Amortyzowane metodą liniową.
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Spółki określonego na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

6.12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

W sytuacji, kiedy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywa i jego sprzedaż, zgodnie z posiadanymi planami sprzedaży, jest wysoce prawdopodobna w okresie jednego roku, wówczas Spółka klasyfikuje dany składnik aktywów jako przeznaczony do sprzedaży. Wartość takiego składnika aktywów prezentowana w sprawozdaniu finansowym Spółki stanowi niższą z dwóch wartości: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

6.13. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Spółka dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

6.14. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego. Zmiany wartości godziwej tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach finansowych.

Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Instrument finansowy zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

6.15. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

6.15.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

6.15.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

6.15.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.16. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania finansowe – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego. Wynik na realizacji oraz wycenie pochodnych instrumentów finansowych koryguje odpowiednio przychody ze sprzedaży lub koszt własny sprzedanych produktów.

Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wszelkie zyski lub straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych odnoszone są w przychody lub koszty działalności operacyjnej.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

6.17. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Materiały zakupione w celu wykorzystania do produkcji, które w momencie zakupu w jednoznaczny sposób identyfikuje się z realizowaną umową o usługę budowlaną, bądź innymi umowami o dostawę lub świadczenie usług wycenia się w ciągu roku obrotowego metodą szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen zakupu dla konkretnej umowy. Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego materiały wycenia się zgodnie z zasadami wyceny umów o usługę budowlaną (MSR 11), tj. wartość oraz koszty związane z nabyciem tych materiałów ujmuje się w koszcie wytworzenia.

Pozostałe materiały produkcyjne wycenia się wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Zużycie materiałów jest ujmowane w koszcie wytworzenia wg średniej ceny ważonej.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 90 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na nieściągalne należności. Termin zapadalności należności wynikających z zatrzymanych rat gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. Odpis aktualizujący na należności wątpliwe oszacowywany jest wtedy, gdy ściąganie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane w ciężar rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki prezentowane są zgodnie z charakterem aktywów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają wycenie bilansowej.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Spółka w należnościach prezentuje rozliczenia międzyokresowe czynne, za wyjątkiem rozliczeń międzyokresowych czynnych z tytułu równowartości naliczonych przychodów ze sprzedaży związanych z wyceną umów o budowę zgodnie z MSR 11 (Umowy o usługę budowlaną).

6.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Spółka zalicza środki na lokatach pieniężnych oddane jako zabezpieczenie gwarancji udzielonych na rzecz lub w imieniu Spółki.

6.20. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku naliczania odpisu.

6.21. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

6.22. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowym systemem wynagradzania, pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych/rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę/rentę.

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółka dokonuje również odpisów na ZFŚS dla emerytów wywodzących się ze Spółki.

Spółka uznaje koszty z tych tytułów na bazie memorialowej.

Wysokość nagrody uzależniona jest od stażu pracy i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Pracownicy otrzymują również jednorazowe wypłaty z tytułu przejścia na emeryturę. Odprawy rentowe przysługują pracownikom, którzy nabyli trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Spółka ujmuje zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Wycena aktuarialna świadczeń długo- i krótkoterminowych dokonywana jest nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego.

6.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 90 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin zapadalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych rat gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności rozliczenia międzyokresowe bierne, zobowiązania z tytułów publiczno-prawnych oraz wynagrodzeń. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.24. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

6.24.1 Sprzedaż produktów i towarów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

6.24.2 Świadczenie usług

Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do oszacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

6.24.3 Umowy o usługi budowlane

Umowy o usługi budowlane to kontrakty handlowe związane z podstawową działalnością operacyjną Spółki, których przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania. Większość umów zawieranych jest w cenach stałych i jest rozliczanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania kontraktu.

Przychody całkowite z umowy zawierają początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz zmiany dokonywane w trakcie wykonywania umowy, roszczenia oraz premie.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że odbiorca zaakceptuje zmiany i kwoty przychodów wynikające z tych zmian, oraz wartość tych przychodów może być wiarygodnie wyceniona. Przychody z umowy wycenia się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty.

Na całkowity koszt umowy składają się koszty, które bezpośrednio lub z wykorzystaniem racjonalnych metod alokacji można przyporządkować do konkretnej umowy oraz inne koszty, którymi, zgodnie z warunkami umowy, można obciążyć zamawiającego.

Aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów z tytułu realizacji umowy dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian w szacunkach przychodów lub kosztów realizacji umowy, ale nie rzadziej niż raz na pół roku.

Skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów związanych z umową oraz skutki zmian szacunków wyników umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej zgodnie z MSR 8 (Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów). Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany, oraz w okresach następnych.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Zaliczki (przedpłaty) uzyskane na poczet realizacji umowy i zafakturowane w myśl przepisów o VAT są wykazywane jako międzyokresowe rozliczenia przychodów.

Stopień zaawansowania realizacji umowy wylicza się jako procentowo wyrażony iloraz kosztów faktycznie poniesionych, udokumentowanych właściwymi dokumentami księgowymi i szacowanych, łącznych kosztów umowy.

W przypadku, gdy przychody okresu wyliczone według stopnia zaawansowania przewyższają przychody zafakturowane, Spółka pomniejsza przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych zaliczek oraz koryguje przychód ze sprzedaży. Jeżeli saldo zaliczek otrzymanych z tytułu realizacji konkretnej umowy jest niższe od powyższej różnicy przychodów, sprzedaż koryguje się o pozostałą kwotę ujmując jednocześnie rozliczenia międzyokresowe z tytułu równowartości naliczonych przychodów ze sprzedaży związanych z wyceną umów o budowę.

Jeżeli przychody okresu wyliczone według stopnia zaawansowania są niższe od przychodów zafakturowanych, różnica („nadwyżka sprzedaży fakturowej”) jest ujmowana w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Różnicę między oszacowanymi kosztami współmiernymi do przychodów, a kosztami rzeczywiście poniesionymi wykazuje się jako korektę zapasów (z analityką na odpowiednie pozycje zapasów).

Koszty umowy dotyczące przyszłej działalności związanej z umową, np. planowane koszty produkcji, przyszłe dostawy materiałów, wyrobów i usług, koszty materiałów pozostających w magazynie – za wyjątkiem materiałów wytworzonych specjalnie dla celów umowy, nie bierze się pod uwagę przy określaniu stanu zaawansowania usługi. W kosztach poniesionych nie uwzględnia się również zaliczek dla podwykonawców z tytułu prac świadczonych w ramach umowy.

Jeżeli szacunkowe koszty całkowite umowy przewyższają wiarygodnie oszacowane przychody umowy (tzn. całkowity szacowany wynik z realizacji umowy będzie stratą), wtedy cała strata rozpoznawana jest w danym okresie jako koszt obciążający koszt wytworzenia i ujmowana w sprawozdaniu finansowym jako rezerwa na zobowiązania z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną. Rezerwa na koniec danego okresu jest różnicą szacowanej, całkowitej straty z tytułu realizacji danej umowy a wielkością straty rozpoznanej (według stopnia zaawansowania) do końca tego okresu.

Jeśli nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wyniku umowy, rozpoznaje się koszty poniesione w pełnej wysokości, a przychody w wysokości nie przekraczającej wartości rozpoznanych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne, zgodnie z MSR 18 (Przychody).

Przychody zrealizowane i poniesione koszty w walutach obcych ewidencjonowane są w polskich złotych przeliczonych w oparciu o średni kurs NBP z dnia wystawienia faktury, lub inny przewidziany w umowie.

6.24.4 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

6.24.5 Dywidendy

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez właściwy organ spółki uchwały o podziale zysku, chyba że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

6.24.6 Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

6.24.7 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanej z nią składnika aktywów.

6.25. Podatki

6.25.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

6.25.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartościach skompensowanych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

6.25.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

6.26. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Spółka nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

7. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej RAFAKO sporządzającą skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w związku z czym, zgodnie z postanowieniami MSSF 8, prezentuje dane dotyczące segmentów działalności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

8. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	1 107 134	894 476
a) przychody ze sprzedaży wyliczone metodą stopnia zaawansowania realizacji umowy na koniec okresu sprawozdawczego	1 073 826	858 776
b) pozostałe przychody ze sprzedaży produktów i usług dotyczące podstawowej działalności operacyjnej	33 308	35 700
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszone o ujęte straty) na koniec okresu sprawozdawczego	1 103 309	889 138
Otrzymane zaliczki	93 182	158 729
Kwoty zatrzymane	27 378	27 219
Kwota brutto należna od Zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	200 646	54 679
Kwota brutto należna Zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (zobowiązanie)	18 100	(2 016)

W zakres podpisywanych umów o budowę mogą wchodzić zobowiązania i należności warunkowe związane z następującymi ryzykami/szansami:

1. ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych terminów realizacji umowy,
2. ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów i kar kontraktowych z tytułu ewentualnego nienależytego wykonania przedmiotu umowy,
3. ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych parametrów technicznych przedmiotu umowy,
4. ryzyko poniesienia ewentualnych kosztów napraw, remontów, modernizacji w umownym okresie gwarancyjnym,
5. ryzyko realizowalności aktywów w przypadku ewentualnej niewypłacalności (upadłości, likwidacji itp.) Zamawiającego,
6. ryzyko roszczeń i kar powstałych w następstwie ewentualnych zawieszeń /odstąpień od umowy przez jedną ze stron umowy,
7. ryzyko/szansa wystąpienia zobowiązań/należności powstałych w następstwie zmian w systemie podatkowym, celnym itp. dokonanych w trakcie realizacji umowy,
8. ryzyko wystąpienia kar i roszczeń w następstwie niedotrzymania warunków umowy w zakresie przekazania Zamawiającemu wymaganych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych zwrotu zaliczki oraz dobrego wykonania umowy,
9. ryzyko/szansa wystąpienia dodatkowych zobowiązań/należności w następstwie końcowego rozliczenia wagowego z Zamawiającym za zrealizowany przedmiot umowy.

9. Przychody i koszty

9.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług

Przychody ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
- przychody netto ze sprzedaży wyrobów	1 095 579	885 715
- w tym od jednostek powiązanych	3 780	6 171
- przychody netto ze sprzedaży usług	10 107	10 797
- w tym od jednostek powiązanych	331	27
- pozostałe przychody	—	662
- wyniki na realizacji instrumentów pochodnych	(2 070)	(4 246)
- wyniki na wycenie instrumentów pochodnych	8 468	7 856
- różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług zrealizowane	(4 528)	(424)
- różnice kursowe z wyceny należności z tytułu dostaw i usług	(422)	(5 884)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	1 107 134	894 476
- w tym od jednostek powiązanych	4 111	6 198

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
a) odbiorcy krajowi	807 001	548 184
- w tym od jednostek powiązanych	4 111	6 198
- przychody ze sprzedaży wyrobów	799 163	536 757
- w tym od jednostek powiązanych	3 780	6 171
- przychody ze sprzedaży usług	5 569	9 361
- w tym od jednostek powiązanych	331	27
- pozostałe przychody	—	662
- wyniki na realizacji instrumentów pochodnych	(728)	(2 110)
- wyniki na wycenie instrumentów pochodnych	3 036	3 606
- różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług zrealizowane	(23)	(99)
- różnice kursowe z wyceny należności z tytułu dostaw i usług	(16)	7
b) odbiorcy zagraniczni	300 133	346 292
- w tym do jednostek powiązanych	—	—
- przychody ze sprzedaży wyrobów	296 416	348 958
- przychody ze sprzedaży usług	4 538	1 436
- wyniki na realizacji instrumentów pochodnych	(1 342)	(2 136)
- wyniki na wycenie instrumentów pochodnych	5 432	4 251
- różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług zrealizowane	(4 505)	(325)
- różnice kursowe z wyceny należności z tytułu dostaw i usług	(406)	(5 892)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	1 107 134	894 476
- w tym od jednostek powiązanych	4 111	6 198

Przychody ze sprzedaży materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
- przychody ze sprzedaży materiałów	3 173	10 704
- w tym od jednostek powiązanych	—	—
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	3 173	10 704
- w tym od jednostek powiązanych	—	—

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
a) odbiorcy krajowi	2 742	10 569
- w tym od jednostek powiązanych	—	—
b) odbiorcy zagraniczni	431	135
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	3 173	10 704
- w tym od jednostek powiązanych	—	—

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług Spółki są przede wszystkim zagraniczni i krajowi dostawcy obiektów energetycznych oraz krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa.

Asortyment sprzedaży w podziale na rynki zbytu został zaprezentowany w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki w 2010 roku w punkcie 3.1.

Przychody ze sprzedaży od jednostek powiązanych szczegółowo przedstawia nota 38.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

9.2. Koszty sprzedanych produktów i materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
a) amortyzacja	9 972	11 680
b) zużycie materiałów i energii	475 824	288 012
c) usługi obce	392 545	355 562
d) podatki i opłaty	4 829	7 363
e) wynagrodzenia	96 536	90 674
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	24 312	23 606
g) wynik na wycenie instrumentów pochodnych	70	–
h) różnice kursowe zrealizowane	2 170	894
i) różnice kursowe niezrealizowane	882	(3 429)
j) pozostałe koszty rodzajowe	15 884	8 965
Koszty według rodzaju, razem	1 023 024	783 327
Zmiana stanu należności, zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(147 647)	2 883
Korekta zapasów dotycząca umów o usługę budowlaną ujęta w koszcie wytworzenia	135 189	56 978
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(7 234)	(653)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna), w tym:	(47 118)	(23 708)
- odpisy aktualizujące wartość należności	(24 039)	(446)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(22 552)	(23 215)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	933 662	795 612
Wartość sprzedanych materiałów	4 480	8 619
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	938 142	804 231

9.3. Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży (koszcie sprzedanych towarów i produktów):	8 717	10 507
Amortyzacja środków trwałych	7 800	9 554
Amortyzacja wartości niematerialnych	917	953
Trwała utrata wartości rzeczowych środków trwałych	–	–
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	530	423
Amortyzacja środków trwałych	350	344
Amortyzacja wartości niematerialnych	180	79
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	725	750
Amortyzacja środków trwałych	606	640
Amortyzacja wartości niematerialnych	119	110

9.4. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Wynagrodzenia, w tym:	96 536	90 674
- koszty bieżących wynagrodzeń	94 092	88 989
- koszty świadczeń emerytalnych i nagród jubileuszowych	2 442	1 671
- pozostałe świadczenia	2	14
Koszty ubezpieczeń społecznych	24 312	23 606
	120 848	114 280

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

9.5. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Rozwiązanie rezerwy na koszty z tytułu kar umownych	5 049	1 027
Przychody z tytułu kar umownych	3 231	315
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań	142	1 806
Otrzymane dotacje	162	–
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	77	71
Różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej	45	55
Inne	1 452	693
	10 158	3 967

9.6. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Utworzenie rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	54 851	7 559
Koszty złomowania materiałów	141	21
Darowizny	338	301
Koszty z tytułu kar umownych	298	98
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych	51	–
Koszty sądowe	24	951
Inne	1 150	1 787
	56 853	10 717

9.7. Przychody finansowe netto

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	4 822	8 935
Pozostałe odsetki	8	–
Wycena instrumentów finansowych	1 138	287
Dochód ze sprzedaży instrumentów finansowych	584	829
Odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostce zależnej	–	1 586
Wycena rozrachunków długoterminowych	–	593
Pozostałe przychody finansowe	974	381
Przychody finansowe ogółem	7 526	12 611

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

9.8. Koszty finansowe netto

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Koszty akwizycji	6 761	7
Utworzenie rezerwy na koszty finansowe	2 159	–
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności finansowych	–	8 946
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	1 346	2 543
Koszty z tytułu umorzenia udziałów spółki zależnej	627	–
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	530	50
Wycena rozrachunków i pożyczek	50	26
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość naliczonych odsetek	–	118
Prowizje bankowe od udzielonych kredytów	–	8
Pozostałe koszty finansowe	329	51
Koszty finansowe ogółem	11 802	11 749

Szczegółowe dane dotyczące przychodów i kosztów finansowych związanych z instrumentami finansowymi przedstawia nota 41.2.

10. Podatek dochodowy

10.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	<i>(23 265)</i>	<i>(2 748)</i>
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	<i>(23 265)</i>	<i>(3 960)</i>
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	1 212
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	<i>11 925</i>	<i>(9 736)</i>
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	<i>11 925</i>	<i>(8 524)</i>
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	<i>(1 212)</i>
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	<i>(11 340)</i>	<i>(12 484)</i>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

10.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	51 524	48 138
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	—	—
Zysk brutto przed opodatkowaniem	<u>51 524</u>	<u>48 138</u>
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2009: 19%)	9 790	9 146
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (trwale różnice)	1 964	4 843
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania (trwale różnice)	(567)	(1 400)
Pozostałe	153	(105)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 22,01% (2009: 25,93%)	<u>11 340</u>	<u>12 484</u>
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	<u>11 340</u>	<u>12 484</u>
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	—	—
	<u>11 340</u>	<u>12 484</u>

10.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień</i>		<i>Rachunek zysków i strat za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Naliczone przychody ze sprzedaży związane z wyceną umów o usługę budowlaną	(36 141)	(11 958)	(24 183)	(22 081)
Naliczone przychody ze sprzedaży oddziału w Turcji	(11 709)	(8 597)	(3 112)	(6 783)
Wycena zobowiązań długoterminowych	(487)	(468)	(19)	(102)
Wycena gruntów	(1 526)	(1 526)	—	—
Wycena środków trwałych	(8 177)	(7 552)	(625)	(325)
Wycena wartości niematerialnych	(548)	(358)	(190)	(132)
Wartość środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	(6)	(7)	1	105
Wartość środków trwałych w leasingu	—	(1)	1	23
Nadwyżka niezrealizowanych dodatnich różnic kursowych	(78)	(135)	57	1 234
Naliczone odsetki od lokat	(27)	(2)	(25)	(2)
Naliczone odsetki od udzielonej pożyczki	(5)	—	(5)	—
Naliczone przychody z ubezpieczenia	—	(168)	168	483
Rozliczane w czasie koszty gwarancji i ubezpieczeń	—	(981)	981	(586)
Wycena certyfikatów	(399)	(182)	(217)	(54)
Naliczone kary umowne	(157)	—	(157)	—
Naliczony dochód z tytułu umorzenia udziałów w spółce zależnej	(39)	—	(39)	—
Korekta bilansu otwarcia dotycząca gwarancji i ubezpieczeń	—	981	(981)	586
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	<u>(59 299)</u>	<u>(30 954)</u>	<u>(28 345)</u>	<u>(27 634)</u>

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Rachunek zysków i strat za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wartość odpisów aktualizujących wartość należności	9 235	4 601	4 634	27
Wartość odpisów aktualizujących wartość zapasów	1 150	1 407	(257)	564
Naliczone koszty premii	1 860	1 573	287	390
Naliczone koszty niewykorzystanych urlopów	348	183	165	14
Wycena należności długoterminowych	34	5	29	(5)
Wartość odpisów aktualizujących wartość środków trwałych	10	–	10	–
Wartość odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów finansowych	899	899	–	(1 423)
Naliczone koszty realizacji umów o usługę budowlaną	727	1 014	(287)	541
Wycena aktywów związana z rozliczeniem umów o usługę budowlaną zgodnie z MSR 11	59 650	33 964	25 686	10 827
Naliczone koszty wytworzenia oddziału w Turcji	10 307	9 486	821	8 314
Naliczone koszty napraw gwarancyjnych	1 633	2 513	(880)	1 433
Naliczone koszty z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych	3 874	3 984	(110)	333
Zobowiązania z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń	540	522	18	(1 208)
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	–	–	(25)
Naliczone koszty prowizji bankowych	–	1	(1)	–
Wartość rezerwy na koszty gwarancji i ubezpieczeń	851	–	851	–
Naliczone odsetki od zobowiązań	1	202	(201)	–
Naliczone odsetki od przeterminowanych należności	(22)	(29)	7	(29)
Wartość rezerwy na przewidywane koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	10 926	1 464	9 462	1 437
Wycena instrumentów pochodnych	329	1 924	(1 595)	(1 493)
Pozostałe	13	180	(167)	(1)
Korekta bilansu otwarcia dotycząca ujęcia kosztów oddziału w Turcji	–	(1 798)	1 798	(1 798)
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	102 365	62 095	40 270	17 898
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			11 925	(9 736)
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	43 066	31 141		

Spółka w okresie sprawozdawczym nie poniosła straty podatkowej, nie dokonywała również rozliczania straty podatkowej z lat ubiegłych. Spółka nie posiada niewykorzystanych ulg podatkowych. Polityka tworzenia odroczonego podatku dochodowego została przedstawiona w nocie 6.25.2.

Spółka w okresie sprawozdawczym dokonała korekty odroczonego podatku dochodowego, która szczegółowo została opisana w nocie 29.9.

11. Działalność zaniechana

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Aktywa Funduszu Spółki	1 226	861
Środki pieniężne ZFŚS	946	581
Pożyczki udzielone pracownikom spółki z funduszy	280	280
Zobowiązania wobec ZFŚS	(1 214)	(165)
Saldo rozrachunków z funduszami	12	696

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Zysk netto z działalności kontynuowanej	40 184	35 654
Zysk netto	40 184	35 654
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku na jedną akcję	40 184	35 654
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	69 600 000	69 600 000
Wpływ rozwodnienia:	—	—
Opcje na akcje	—	—
Umarzalne akcje uprzywilejowane	—	—
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	69 600 000	69 600 000
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy z zysku za rok obrotowy	0,58	0,51
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej	0,58	0,51

W okresie między końcem okresu sprawozdawczego a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 15 lipca 2010 roku podjęło uchwałę nr 27 o wypłacie dywidendy dla Akcjonariuszy Spółki w kwocie 20.880.000 złotych (0,30 zł/1 akcję). Uprawnienie do dywidendy ustalono według stanu posiadania akcji RAFAKO S.A. na dzień 2 sierpnia 2010 roku, natomiast termin wypłaty dywidendy określono na dzień 16 sierpnia 2010 roku. Spółka dokonała wypłaty dywidendy z zysku za rok 2009 w terminie określonym uchwałą Walnego Zgromadzenia.

15. Propozycja podziału zysku za 2010 rok

Zarząd Spółki rekomenduje przeznaczenie zysku za 2010 rok w kwocie 40 183 686,51 złotych na kapitał zapasowy Spółki.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

16. Rzeczowe aktywa trwałe

31 grudnia 2010 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2010 roku	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Zwiększenia stanu	133	1 356	6 442	1 145	–	11 365	20 441
Zmniejszenia stanu	(4)	(40)	(192)	(28)	–	(12 321)	(12 585)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(36)	(15)	–	–	–	(51)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(1 948)	(6 446)	(362)	–	–	(8 756)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2010 roku	9 169	68 517	44 413	3 040	–	3 355	128 494
Na dzień 1 stycznia 2010 roku							
Wartość brutto	9 040	80 075	77 428	4 635	2 822	4 311	178 311
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(10 890)	(32 804)	(2 350)	(2 822)	–	(48 866)
Wartość netto	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Na dzień 31 grudnia 2010 roku							
Wartość brutto	9 169	81 328	82 878	5 277	2 793	3 355	184 800
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(12 811)	(38 465)	(2 237)	(2 793)	–	(56 306)
Wartość netto	9 169	68 517	44 413	3 040	–	3 355	128 494

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2009 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2009 roku	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123
Zwiększenia stanu	–	13 205	8 480	1 007	945	14 072	37 709
Zmniejszenia stanu	–	(125)	(185)	–	–	(24 538)	(24 848)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(2 230)	(7 034)	(330)	(945)	–	(10 539)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2009 roku	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Na dzień 1 stycznia 2009 roku							
Wartość brutto	9 040	67 045	69 868	3 752	2 012	14 777	166 494
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 710)	(26 505)	(2 144)	(2 012)	–	(39 371)
Wartość netto	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123
Na dzień 31 grudnia 2009 roku							
Wartość brutto	9 040	80 075	77 428	4 635	2 822	4 311	178 311
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(10 890)	(32 804)	(2 350)	(2 822)	–	(48 866)
Wartość netto	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Środki trwałe w leasingu

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała i nie użytkowała środków transportu na mocy umowy leasingu finansowego.

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku jedna umowa leasingowa o wartości 107 tysięcy złotych na dzień nabycia przedmiotu leasingu została zakończona w terminie zgodnym z podpisaną umową. Spółka wykorzystwała przysługujące jej prawo zakupu leasingowanego samochodu.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku żaden z gruntów lub budynków będących własnością Spółki i zakwalifikowanych do rzeczowych aktywów trwałych nie był objęty hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała aktywa trwałe, które spełniałyby kryteria ich ujęcia jako aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, w tym:	150	–
urządzenia techniczne i maszyny	150	–
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	150	–

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych, które spełniałyby kryteria ich ujęcia jako aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

18. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych, które spełniałyby kryteria ich ujęcia jako aktywów.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

19. Wartości niematerialne

	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
31 grudnia 2010 roku				
Wartość netto na 1 stycznia 2010 roku	376	6 207	–	6 583
Zwiększenia stanu	–	3 257	–	3 257
Zmniejszenia stanu	–	(159)	–	(159)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za okres	–	(1 216)	–	(1 216)
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	376	8 089	–	8 465
Na dzień 1 stycznia 2010 roku				
Wartość brutto	376	13 657	108	14 141
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(7 450)	(108)	(7 558)
Wartość netto	376	6 207	–	6 583
Na dzień 31 grudnia 2010 roku				
Wartość brutto	376	16 411	108	16 895
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 322)	(108)	(8 430)
Wartość netto	376	8 089	–	8 465
31 grudnia 2009 roku				
Wartość netto na 1 stycznia 2009 roku	376	6 443	–	6 819
Zwiększenia stanu	–	890	15	905
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za okres	–	(1 126)	(15)	(1 141)
Na dzień 31 grudnia 2009 roku	376	6 207	–	6 583
Na dzień 1 stycznia 2009 roku				
Wartość brutto	376	12 766	93	13 235
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(6 323)	(93)	(6 416)
Wartość netto	376	6 443	–	6 819
Na dzień 31 grudnia 2009 roku				
Wartość brutto	376	13 656	108	14 140
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(7 449)	(108)	(7 557)
Wartość netto	376	6 207	–	6 583

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Największe pozycje stanowią:

- licencja na kotły nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2010 roku 2 682 tysiące złotych (31 grudnia 2009 roku: 3 017 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2010 roku okres amortyzacji licencji wynosi 8 lat;
- licencja na kotły odzysknicowe, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2010 roku 257 tysięcy złotych (31 grudnia 2009: 385 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2010 roku okres amortyzacji licencji wynosi 2 lata.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży:

W Spółce ani na dzień 31 grudnia 2010 roku ani na dzień 31 grudnia 2009 roku nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy:

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka wykazała wartość firmy w kwocie 376 tysięcy złotych powstałą z rozliczenia przeprowadzonej w 2007 roku transakcji nabycia przedsiębiorstwa Wyrskich Zakładów Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w Wyrach.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości powyższego aktywa. Test na utratę wartości firmy nie wykazał konieczności dokonania odpisu aktualizującego.

Amortyzacja patentów i licencji:

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 5 do 10 lat.

Prace badawcze i prace rozwojowe:

Spółka w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku ani w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku nie poniosła kosztów prac badawczych ani prac rozwojowych.

20. Połączenia jednostek gospodarczych

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Spółka nie łączyła się z innymi jednostkami gospodarczymi.

21. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Spółka nie prowadziła wspólnych przedsięwzięć z innymi jednostkami gospodarczymi.

22. Akcje/udziały w spółkach

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Akcje/udziały w spółkach zależnych nie notowanych na giełdzie	41 915	43 307
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nie notowanych na giełdzie	516	534
	<u><u>42 431</u></u>	<u><u>43 841</u></u>

Akcje/udziały w spółkach zależnych nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku, ani na dzień 31 grudnia 2009 roku.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Akcje/udziały w spółkach zależnych na dzień 31 grudnia 2010 roku:

<i>Nazwa Spółki</i>	<i>siedziba</i>	<i>przedmiot przedsiębiorstwa</i>	<i>data objęcia kontroli</i>	<i>wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia</i>	<i>korekty aktualizujące wartość</i>	<i>wartość bilansowa udziałów (akcji)</i>	<i>% udział w kapitale</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie głosów</i>
DOM Sp. z o.o.	Racibórz	zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi	29.02.1996	6 070	—	6 070	100,00%	100,00%
FPM S.A.	Mikołów	produkcja pieców, palenisk i palników piecowych usługi projektowania	26.02.2008	35 184	—	35 184	82,19%	82,19%
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	Racibórz	budowlanego, urbanistycznego i technologicznego działalność w zakresie projektowania	27.08.2007	506	—	506	100,00%	100,00%
RAFAKO Engineering Solution doo	Belgrad	technologicznego dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	21.08.2007	155	—	155	77,00%	77,00%
				41 915	—	41 915		

Dane finansowe spółek zależnych na dzień 31 grudnia 2010 roku:

<i>Nazwa Spółki</i>	<i>kapitał własny</i>	<i>kapitał zakładowy</i>	<i>zyski zatrzymane</i>	<i>zobowiązania</i>	<i>należności</i>	<i>aktywa jednostki, razem</i>	<i>przychody ze sprzedaży</i>	<i>nieopłacona wartość akcji / udziałów</i>	<i>otrzymane lub należne dywidendy</i>
DOM Sp. z o.o.	9 762	6 070	3 692	6 662	618	16 424	3 908	—	—
FPM S.A.	54 256	5 309	2 509	15 747	14 152	70 003	74 134	—	—
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	449	500	(51)	1 226	339	1 675	3 384	—	—
RAFAKO Engineering Solution doo	282	192	3	24	124	306	1 072	—	—

Akcje/udziały w spółkach zależnych na dzień 31 grudnia 2009 roku:

<i>Nazwa Spółki</i>	<i>siedziba</i>	<i>przedmiot przedsiębiorstwa</i>	<i>data objęcia kontroli</i>	<i>wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia</i>	<i>korekty aktualizujące wartość</i>	<i>wartość bilansowa udziałów (akcji)</i>	<i>% udział w kapitale</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie głosów</i>
DOM Sp. z o.o.	Racibórz	zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi	29.02.1996	12 700	—	12 700	100,00%	100,00%
FPM S.A.	Mikołów	produkcja pieców, palenisk i palników piecowych usługi projektowania	26.02.2008	29 950	—	29 950	70,50%	70,50%
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	Racibórz	budowlanego, urbanistycznego i technologicznego działalność w zakresie projektowania	27.08.2007	506	—	506	100,00%	100,00%
RAFAKO Engineering Solution doo	Belgrad	technologicznego dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	21.08.2007	151	—	151	75,00%	75,00%
				43 307	—	43 307		

*- w dniu 26 lutego 2009 roku sąd podjął decyzję o ogłoszeniu upadłości jednostki. Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Dane finansowe spółek zależnych na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
DOM Sp. z o.o.	15 302	12 700	2 602	613	718	15 919	3 628	—	—
FPM S.A.	46 539	3 309	43 230	15 177	14 527	61 716	63 879	—	—
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	211	500	(289)	1 148	405	1 359	3 689	—	—
RAFAKO Engineering Solution doo	343	192	151	162	157	505	1 374	—	—

*-dane nieweryfikowane, Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

Akcje/udziały w jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku:

Nazwa Spółki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów (akcji)	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.*	Zhangjiakou Chiny	produkcja i sprzedaż kotłów	4 644	(4 644)	—	26,23	26,23%
			4 644	(4 644)	—		

*-spółka opisana również w notcie 23

Dane finansowe jednostek stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2010 roku*:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o. **	26 077	17 702	(502)	152 511	86 192	178 588	99 636	—	—

* - dane finansowe spółki prezentowane wg chińskich standardów rachunkowości

** dane na dzień 31 grudnia 2009 roku

Dane finansowe jednostek stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2009 roku*:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.	26 077	17 702	(502)	152 511	86 192	178 588	99 636	—	—

* - dane finansowe spółki prezentowane wg chińskich standardów rachunkowości

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Udział RAFAKO S.A. w pozostałych spółkach przedstawia się następująco:

31 grudnia 2010 roku*

nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa akcji (udziałów)	kapitał własny jednostki, w tym: - kapitał zakładowy		% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
APC Metalchem S.A. w upadłości**	Opole	projektowanie i produkcja aparatury chemicznej	–	(35 973)	(17 563)	0,12%	0,12%
ENGOREM Sp. z o.o.	Łódź	działalność remontowa w zakresie energetyki	6	8 095	1 165	0,04%	0,04%
FAMAK S.A.	Kluczbork	produkcja dźwignic i maszyn do transportu ciągłego	18	23 163	77 366	0,02%	0,02%
MORFEO S.A. w upadłości***	Ozorków	produkcja tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych	–	(43 537)	2 311	0,03%	0,03%
TAURON Polska Energia S.A.****	Katowice	wytwarzanie energii elektrycznej	491	14 831	14 305	0,01%	0,01%
WISTOM S.A. w upadłości	Tomaszów Mazowiecki	produkcja włókien chemicznych	–	(107 986)	59 371	0,67%	0,67%
			515				

* - dane finansowe spółek prezentowane wg PSR, dane nieweryfikowane

** - dane na 30 czerwca 2007 roku

*** - dane na 31 grudnia 2005 roku

**** - dane na 30 września 2010 roku

31 grudnia 2009 roku*

nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa akcji (udziałów)	kapitał własny jednostki, w tym: - kapitał zakładowy		% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
APC Metalchem S.A. w upadłości***	Opole	projektowanie i produkcja aparatury chemicznej	–	(35 973)	(17 563)	0,12%	0,12%
CBKK S.A.	Tarnowskie Góry	projektowanie kotłów energetycznych	21	3 495	501	2,55%	2,55%
ENGOREM Sp. z o.o.	Łódź	działalność remontowa w zakresie energetyki	6	9 178	1 165	0,04%	0,04%
FAMAK S.A.**	Kluczbork	produkcja dźwignic i maszyn do transportu ciągłego	18	20 038	77 366	0,02%	0,02%
MORFEO S.A. w upadłości****	Ozorków	produkcja tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych	–	(43 537)	2 311	0,03%	0,03%
PKE S.A.	Katowice	wytwarzanie energii elektrycznej	489	3 877 157	1 559 232	0,01%	0,01%
WISTOM S.A. w upadłości	Tomaszów Mazowiecki	produkcja włókien chemicznych	–	(109 737)	59 371	0,67%	0,67%
			534				

* - dane finansowe spółek prezentowane wg PSR, dane nieweryfikowane

** - dane na 31 grudnia 2008 roku

*** - dane na 30 czerwca 2007 roku

**** - dane na 31 grudnia 2005 roku

23. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych Spółka wycenia zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w notcie 6.7.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku jako inwestycje w jednostkach stowarzyszonych Spółka prezentuje wartość udziałów w spółce SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o. z siedzibą w Zhangjiakou, Chiny, w której Spółka posiada udział w wysokości 26,23%. Podstawowym przedmiotem działalności SANBEI-RAFAKO jest produkcja i sprzedaż kotłów dla średnich i małych elektrowni. Spółka SANBEI-RAFAKO sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z chińskimi standardami rachunkowości. Zdaniem Zarządu RAFAKO S.A., Spółka nie wywiera znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną ze względu na ograniczoną w znacznym stopniu możliwość uczestniczenia w podejmowaniu decyzji na temat polityki operacyjnej i finansowej jednostki, wobec czego Spółka wykazuje daną inwestycję w cenie nabycia. Udziały w spółce o wartości wg ceny nabycia 4 644 tysiące złotych są w całości objęte odpisem aktualizującym z tytułu trwałej utraty wartości.

Tabela poniżej przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółkę SANBEI-RAFAKO sp. z o.o.*:

	31 grudnia 2010**	31 grudnia 2009
Udział w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostki stowarzyszonej:	4 643	4 643
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	168 864	168 864
Aktywa trwałe (długoterminowe)	9 724	9 724
Zobowiązania krótkoterminowe	152 511	152 511
Zobowiązania długoterminowe	—	—
Aktywa netto	<u>26 077</u>	<u>26 077</u>
	<i>Rok zakończony</i>	<i>Rok zakończony</i>
	<i>31 grudnia 2010**</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Udział w dochodach i zysku jednostki stowarzyszonej:	919	919
Dochody	—	—
Zyski	<u>3 505</u>	<u>3 505</u>

*- dane finansowe zgodnie z chińskimi standardami rachunkowości stosowanymi przez spółkę SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.

** - RAFAKO S.A. do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie otrzymała wyników finansowych spółki SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o. za 2010 rok

24. Udzielone pożyczki

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Pożyczki udzielone, w tym:	481	474
- pożyczka udzielona na rzecz jednostki zależnej	481	474
	<u>481</u>	<u>474</u>

Spółka udzieliła jednostce zależnej pożyczki w kwocie 500 tysięcy złotych, której wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 481 tysięcy złotych (31 grudnia 2009 roku: 474 tysiące złotych).

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

25. Zapasy

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Materiały		
Według ceny nabycia	32 172	29 880
Według wartości netto możliwej do uzyskania	26 121	22 476
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	<u>26 121</u>	<u>22 476</u>

Odpisy aktualizujące wartość zapasów:

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Stan na początek okresu	(7 404)	(4 435)
- zmiana stanu odpisów aktualizujących	1 353	(2 969)
Stan na koniec okresu	<u>(6 051)</u>	<u>(7 404)</u>

Zapasy materiałów nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	641	1 126
- do 12 miesięcy	641	1 126
- powyżej 12 miesięcy	–	–
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	209 190	152 739
- do 12 miesięcy	209 190	152 739
- powyżej 12 miesięcy	–	–
Należności z tytułu podatku dochodowego	–	1 019
Pozostałe należności od osób trzecich, w tym:	49 472	68 550
- należności z tytułu pozostałych podatków	8 786	36 697
- należności z tytułu udzielonych zaliczek	39 036	20 252
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	12	697
- ubezpieczenia rzeczowe	618	5 164
- pozostałe	1 020	5 740
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	6 030	11
Należności ogółem (netto)	<u>265 333</u>	<u>223 445</u>
Odpis aktualizujący należności	62 738	38 204
Należności brutto	<u>328 071</u>	<u>261 649</u>

Spółka dokonała korekty należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 rok. Korekta ta nie miała wpływu na kapitały własne Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku. Szczegółowo zagadnienie to zostało przedstawione w nocie 29.9 niniejszego sprawozdania.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

26.1. Odpisy aktualizujące wartość należności:

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Stan na początek okresu, w tym:	(38 204)	(28 318)
- należności od podmiotów powiązanych	(21 692)	(21 639)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych, w tym:	(29 781)	(940)
- należności od podmiotów powiązanych	—	(53)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności finansowych	(1 186)	(8 946)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego, w tym:	6 433	—
- należności od podmiotów powiązanych	53	—
Wykorzystanie odpisu aktualizującego	—	—
Stan na koniec okresu	(62 738)	(38 204)
- należności od podmiotów powiązanych	(21 639)	(21 692)

W 2010 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość należności wynikających z realizacji jednego z kontraktów na rzecz klienta zagranicznego w kwocie 23 762 tysiące złotych. Ze względu na ryzyko nierealizowalności powyższych należności, odpisem objęto całą wartość należności, w tym również należności nieprzeterminowane. W 2009 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość należności z tytułu toczącego się sporu z ING Bank Śląski S.A. w kwocie 8 946 tysięcy złotych.

26.2. Należności z tytułu dostaw, robót i usług (brutto) - o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty:

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
a) do 1 miesiąca	101 068	58 034
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	82 881	26 247
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 893	4 276
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	470	7 993
e) powyżej 1 roku	—	—
f) należności przeterminowane	72 125	86 573
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, razem (brutto)	262 437	183 123
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	(52 606)	(29 258)
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, razem (netto)	209 831	153 865

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o wartości bilansowej 95 461 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji na dzień 31 grudnia 2010 roku (31 grudnia 2009 roku: 79 237 tysięcy złotych).

26.3. Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane (brutto) – z podziałem na należności nie spłacone w okresie:

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
a) do 1 miesiąca	17 629	45 773
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 944	8 599
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	7 977	2 839
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	14 629	3 879
e) powyżej 1 roku	26 946	25 483
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane, razem (brutto)	72 125	86 573
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	(49 720)	(29 258)
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane, razem (netto)	22 405	57 315

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku z kwoty należności przeterminowanych 21 639 tysięcy złotych stanowiły należności od podmiotów powiązanych w całości objęte odpisem aktualizującym (31 grudnia 2009 roku: 21 692 tysięcy złotych).

26.4. Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
a) w walucie polskiej	200 669	141 773
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	127 402	119 876
b1. jednostka/waluta tys./EUR	26 086	27 618
tys. zł	103 422	113 734
b2. jednostka/waluta tys./SEK	37 019	–
tys. zł	16 113	–
b3. jednostka/waluta tys./TRY	3 783	2 859
tys. zł	7 273	5 467
b4. jednostka/waluta tys./BAM	288	208
tys. zł	593	439
b5. pozostałe waluty w tys. zł	1	236
Należności krótkoterminowe, razem	328 071	261 649

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy. Spółka posiada także należności o dłuższym okresie spłaty, dotyczące rat gwarancyjnych na kontraktach długoterminowych.

Spółka posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 38.3 informacji dodatkowej.

27. Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Naliczone przychody ze sprzedaży według stopnia zaawansowania umów o usługę budowlaną narastająco od początku realizacji umowy	753 424	966 155
Wartość zafakturowanych przychodów ze sprzedaży narastająco od początku realizacji umowy	(476 951)	(864 289)
Wartość otrzymanych zaliczek na poczet realizacji umów	(70 396)	(43 768)
	206 077	58 098

Spółka realizuje umowy o usługę budowlaną, przy realizacji których przychody okresu wyliczone według stopnia zaawansowania przewyższają przychody zafakturowane. Spółka, po dokonaniu korekty o wartość otrzymanych zaliczek z tytułu realizacji umów, ujęła rozliczenia międzyokresowe z tytułu naliczonych przychodów ze sprzedaży stanowiące równowartość przyszłych należności z tytułu sprzedaży.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

28. Aktywa finansowe krótkoterminowe

28.1. Instrumenty pochodne

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Kontrakty forward	2 357	888
	2 357	888

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward o dodatniej wartości godziwej. Są to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 13 814 331 EUR.

<i>Lp.</i>	<i>Data zawarcia</i>	<i>Data rozliczenia</i>	<i>Waluta</i>	<i>Kurs rozliczenia</i>	<i>Nominał transakcji (EUR)</i>	<i>Wycena transakcji na 31.12.2010 (PLN)</i>	<i>Bank</i>
1.	2010-12-17	2011-02-28	EUR/PLN	4,0050	2 872 522,00	86 545,45	BGŻ
2.	2010-12-20	2011-04-29	EUR/PLN	4,0017	1 436 809,00	37 047,79	BGŻ
3.	2010-05-06	2012-02-28	EUR/PLN	4,2440	800 000,00	114 939,73	PKO BP S.A.
4.	2010-05-05	2012-03-30	EUR/PLN	4,1300	675 000,00	25 631,65	BRE Bank
5.	2010-05-06	2012-03-30	EUR/PLN	4,2555	550 000,00	78 489,56	PKO BP S.A.
6.	2010-05-05	2012-04-30	EUR/PLN	4,1380	890 000,00	33 692,29	BRE Bank
7.	2010-05-06	2012-04-30	EUR/PLN	4,2605	890 000,00	120 433,10	PKO BP S.A.
8.	2010-05-05	2012-05-31	EUR/PLN	4,1460	900 000,00	33 887,98	BRE Bank
9.	2009-05-28	2012-06-29	EUR/PLN	4,6250	1 800 000,00	876 183,84	BRE Bank
10.	2010-05-05	2012-06-29	EUR/PLN	4,1530	900 000,00	33 290,23	BRE Bank
11.	2009-05-27	2012-12-28	EUR/PLN	4,6250	2 100 000,00	917 180,59	BRE Bank
					13 814 331,00	2 357 322,21	

Powyższe transakcje walutowe zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Wzrost kursu EUR powyżej kursu spot będącego istotnym składnikiem formuły wyceny przedmiotowych transakcji na dzień 31 grudnia 2010 roku (tj. powyżej kursu 3,9603 PLN/EUR), będzie skutkował zwiększeniem ujemnej wyceny wykazanych transakcji. „Ujemny” wpływ ewentualnego wzrostu kursu EUR powyżej poziomu 3,9603 PLN/EUR na wycenę i wynik finansowy Spółki w części będzie rekompensowany wzrostem wartości kontraktów handlowych (a tym samym rentowności tych kontraktów) denominowanych w EUR i powiązanych z zawartymi transakcjami walutowymi.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

28.2. Inwestycje krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego Allianz Pieniężny		
Fundusz Inwestycyjny Otwarty	22 009	30 711
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego KBC Gamma		
Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty	5 295	4 985
Certyfikaty depozytowe funduszu Investor Fundusz Inwestycyjny		
Zamknięty	–	1 315
	27 304	37 011

28.3. Lokaty krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Lokaty krótkoterminowe, w tym:	1 040	142 678
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	–	3 479
	1 040	142 678

Lokaty krótkoterminowe są środkami pieniężnymi Spółki zdeponowanymi w bankach na różne okresy, od trzech miesięcy do jednego roku.

28.4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	15 120	58 942
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	141 126	5 752
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	–	–
	156 246	64 694

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 156 246 tysięcy złotych (31 grudnia 2009 roku: 64 694 tysiące złotych).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku RAFAKO S.A. nie dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi.

29. Kapitał własny

29.1. Kapitał podstawowy

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku kapitał podstawowy Spółki nie uległ zmianie i wynosił 139 200 000 złotych i dzielił się na 69 600 000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 2,00 złote każda następujących serii:

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
	69 600 000	139 200

29.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

29.3. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

29.4. Akcjonariusze Spółki o znaczącym udziale

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2010 roku jest zaprezentowana w załączniku nr 7 do sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w 2010 roku dotyczącym stosowania zasad ładu korporacyjnego.

Struktura akcjonariatu uległa zmianie w okresie od 31 grudnia 2010 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania i przedstawia się następująco:

Lista akcjonariuszy Spółki RAFAKO S.A. posiadających powyżej 5% akcji :				
Akcjonariusz /nazwa firmy/	Liczba akcji	Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
Laris Investments Sp. z o.o. (spółka zależna ELEKTRIM S.A.)	26 064 251	26 064 251	37,45	37,45
ELEKTRIM S.A.	8 682 189	8 682 189	12,47	12,47
BZ WBK AIB Asset Management S.A. (klient) ² w tym:	14 788 291	14 788 291	21,25	21,25
Arka BZ WBK FIO, którego organem jest BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK AIB Asset Management S.A. ³	9 565 483	9 565 483	13,74	13,74
Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK S.A., którego organem jest Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK S.A. ⁴	5 800 000	5 800 000	8,30	8,30

1- stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 27 kwietnia 2007 roku

2 - stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 3 lutego 2010 roku

3 - stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 25 lutego 2011 roku

4 - stan akcji reprezentowany na ZWZ w dniu 15 czerwca 2010 roku

Wykonywanie prawa głosu przysługującego funduszom inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych będące akcjonariuszami RAFAKO S.A. podlega ograniczeniom wskazanym w ustawie o funduszach inwestycyjnych.

29.5. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 77 947 tysięcy złotych. W dniu 15 maja 2000 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o przeznaczeniu kwoty 41 169 tysięcy złotych na pokrycie nierozliczonych strat z lat ubiegłych. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku nie wystąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

29.6. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych, a także z nadwyżek z podziału zysku ponad wymagany odpis Spółce.

29.7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

Saldo kapitału rezerwowego z tytułu różnic kursowych jest korygowane o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdania finansowego zagranicznego oddziału Spółki.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

29.8. Zyski zatrzymane

W skład zysków zatrzymanych, zgodnie z metodologią MSSF, w porównywalnym okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zaliczono:

	<i>Niepodzielony wynik z lat ubiegłych</i>	<i>Wynik roku bieżącego</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	35 654	–	35 654
Wynik okresu	–	40 184	40 184
Dywidenda	(20 880)	–	(20 880)
Podział wyniku za 2009 rok	(14 774)	–	(14 774)
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	–	40 184	40 184
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	14 164	–	14 164
Wynik okresu	–	35 654	35 654
Dywidenda	(10 440)	–	(10 440)
Podział wyniku za 2008 rok	(3 724)	–	(3 724)
Na dzień 31 grudnia 2009 roku	–	35 654	35 654

29.9. Korekta błędu z lat ubiegłych

W sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku dokonano korekty błędu z lat ubiegłych. Spółka skorygowała zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz rozliczenia z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Spółka stwierdziła błędne zakwalifikowanie dla celów ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego kosztów z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, w związku z czym skorygowano zobowiązanie podatkowe oraz oszacowano wartość należnych z tego tytułu odsetek. Spółka zweryfikowała rozliczenie kosztów kontraktu realizowanego częściowo poprzez Oddział w Turcji, część kosztów kontraktu zostało przekwalifikowanych do kosztów podatkowych Spółki, w związku z czym Spółka skorygowała rozliczenie z tytułu podatku dochodowego za 2009 rok oraz skorygowała rozliczenia z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zmiany te nie wpłynęły na wartość kapitałów Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2009 roku przed korektą	31 958
Korekta z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	981
Korekta z tytułu ujęcia części kosztów projektu realizowanego przez Oddział w Turcji	(1 798)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2009 roku po korekcie	31 141
Należności z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2009 roku przed korektą	202
Korekta z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	(981)
Korekta z tytułu ujęcia części kosztów projektu realizowanego przez Oddział w Turcji	1 798
Należności z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2009 roku po korekcie	1 019
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2008 roku przed korektą	40 482
Korekta z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	395
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2008 roku po korekcie	40 877
Należności z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2008 roku przed korektą	5 073
Korekta z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	(395)
Należności z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2008 roku po korekcie	4 678

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiadała zawartych umów kredytowych. Wskaźnik zadłużenia bankowego, będący relacją sumy kredytów i pożyczek do sumy kapitału własnego, na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniósł 0%.

31. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

31.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych zgodnie z polityką opisaną w nocie 6.22.

Na podstawie wyceny dokonanej nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego przez niezależnego aktuarium Spółka ujmuje wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tego zobowiązania oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	20 969	19 214
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	1 864	3 440
Koszty wypłaconych świadczeń	(2 444)	(1 685)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	—	—
Koniec okresu	<u>20 389</u>	<u>20 969</u>

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Krótkoterminowe	1 306	1 373
Długoterminowe	19 083	19 596
	<u>20 389</u>	<u>20 969</u>

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Stopa dyskontowa (%)	5,5	5,5
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	—	—
Wskaźnik rotacji pracowników*	5	5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	5	5

* Brak danych w raporcie aktuarium

31.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Spółka nie ujmuje zobowiązań z tytułu świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Wobec jednostek powiązanych	550	7 532
- do 12 miesięcy	550	7 516
- powyżej 12 miesięcy	–	16
Wobec jednostek pozostałych	174 546	104 948
- do 12 miesięcy	160 522	93 117
- powyżej 12 miesięcy	14 024	11 831
Razem	175 096	112 480

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku nastąpił wzrost zobowiązań wobec dostawców o 62 616 tysięcy złotych (w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku spadek zobowiązań o 35 351 tysięcy złotych).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 30-dniowym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 38.3 informacji dodatkowej.

32.2. Zobowiązania z tytułu inwestycji

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Zobowiązania z tytułu inwestycji w aktywa trwałe	2 463	4 566
	2 463	4 566

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała podpisane umowy dotyczące planowanych w 2011 roku nakładów inwestycyjnych na łączną kwotę 1 320 tysięcy złotych. Umowy te dotyczą głównie inwestycji w budynki i budowlę Spółki.

W 2011 roku Spółka planuje ponieść nakłady inwestycyjne w kwocie 26 700 tysięcy złotych, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe 23 600 tysięcy złotych;
- wartości niematerialne 3 100 tysięcy złotych.

W 2010 roku Spółka planowała ponieść nakłady inwestycyjne w kwocie 40 331 tysięcy złotych, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe 24 700 tysięcy złotych;
- wartości niematerialne 3 131 tysięcy złotych;
- długoterminowe inwestycje finansowe 12 500 tysięcy złotych.

Poniesione przez Spółkę w 2010 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 11 372 tysiące złotych, w tym: maszyny, urządzenia, komputery i środki transportu 7 909 tysięcy złotych, grunty, budynki i budowlę 2 408 tysięcy złotych, wartości niematerialne 1 055 tysięcy złotych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

32.3. Pozostałe zobowiązania

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	—	—
Podatek zryczałtowany u źródła	—	—
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 494	1 380
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	5 585	5 408
Rozrachunki z Urzędem Skarbowym	486	—
Pozostałe	12	20
	7 577	6 808
 Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	4 942	4 760
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	—	—
Zobowiązania wobec wspólnego przedsięwzięcia	—	—
	4 942	4 760
 Pozostałe zobowiązania z tytułu:		
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	1 834	961
Rezerwy na koszty premii	9 792	8 280
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	8 595	13 229
Rezerwy na straty z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	3 825	5 338
Rezerwy na opóźniony spływ kosztów	—	381
Rezerwy na koszty audytu	70	67
Rezerwy na koszty poręczeń	2 144	—
Rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	57 504	7 703
Pozostałe	1 540	1 057
	85 304	37 016
	97 823	48 584

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwa na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczana jest miesięcznie w oparciu o faktyczną ilość dni niewykorzystanych urlopów na koniec każdego miesiąca. W ciągu roku obrotowego na każdy miesiąc przypada jedna dwunasta należnego urlopu za cały rok, powiększona o wszystkie niewykorzystane dni z okresów poprzednich. Ustalona w ten sposób ilość dni mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danego pracownika, ustaloną w oparciu o wynagrodzenie z miesiąca, na który rezerwa jest wyliczana powiększone o obciążenia z tytułu ZUS.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	961	889
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	1 857	968
Koszty wypłaconych świadczeń	(984)	(896)
Koniec okresu	1 834	961
Krótkoterminowe na dzień	1 834	961
Długoterminowe na dzień	–	–
	1 834	961

Koszty z tytułu premii

Spółka wypłaca pracownikom premię roczną, której wysokość jest uzależniona od stopnia realizacji zysku operacyjnego firmy. Zgodnie z postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy (UZP), po zatwierdzeniu rocznych sprawozdań finansowych Spółki, w terminie do 30 dni, Zarząd – po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych – podejmuje decyzję o wypłacie premii uznaniowej dla pracowników Spółki. W ciągu roku obrotowego Spółka tworzy rezerwę z tytułu premii rocznej w wysokości określonej w UZP, o ile Zarząd Spółki nie podejmie decyzji o jej nie tworzeniu.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	8 280	6 224
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	9 045	7 536
Koszty wypłaconych świadczeń	(5 903)	(4 309)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(1 630)	(1 171)
Koniec okresu	9 792	8 280
Krótkoterminowe na dzień	8 603	7 195
Długoterminowe na dzień	1 189	1 085
	9 792	8 280

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty napraw gwarancyjnych

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w następstwie oszacowania spodziewanych i możliwych do oszacowania kosztów nadzoru, napraw, prac i robót gwarancyjnych związanych z zobowiązaniami kontraktowymi Spółki, wynikającymi z zakończenia realizacji umowy o usługę budowlaną. Wysokość tworzonej rezerwy jest sumą oszacowanych kosztów (własnych Spółki i kosztów „zewnętrznych” dostaw i usług) pomniejszoną o spodziewane, prawdopodobne przychody z tytułu refundacji tych kosztów (np. od dostawców i podwykonawców).

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	13 229	5 686
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	8 518	14 073
Poniesione koszty	(13 152)	(6 530)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	—	—
Koniec okresu	8 595	13 229
Krótkoterminowe na dzień	8 595	13 229
Długoterminowe na dzień	—	—
	8 595	13 229

Straty wynikające z umów o usługę budowlaną

Spółka tworzy rezerwy na przewidywane straty na kontraktach zgodnie z metodologią opisaną w notce 6.24.3. Jeśli na podstawie analizy wynika, iż szacunkowe koszty całkowite kontraktu przewyższą wiarygodne przychody z kontraktu (tzn. całkowity wynik na kontrakcie będzie stratą), wtedy cała strata na kontrakcie rozpoznawana jest w danym okresie obrotowym.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	5 338	2 489
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	11 179	4 746
Wykorzystanie rezerwy	—	—
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(12 692)	(1 897)
Koniec okresu	3 825	5 338
Krótkoterminowe na dzień	2 605	528
Długoterminowe na dzień	1 220	4 810
	3 825	5 338

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	7 703	144
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	51 450	7 703
Poniesione koszty	—	—
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(1 649)	(144)
Koniec okresu	<u>57 504</u>	<u>7 703</u>
Krótkoterminowe na dzień	57 504	7 703
Długoterminowe na dzień	—	—
	<u>57 504</u>	<u>7 703</u>

Koszty z tytułu kar umownych (innych niż kary za nieterminową realizację umowy)

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za niedotrzymanie zapisanych w umowie i objętych karą parametrów technicznych lub jeśli w związku z realizacją danej umowy zostały naruszone dobra osób trzecich. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za niedotrzymany parametr techniczny lub z możliwej do oszacowania wartości zobowiązania wobec osób trzecich.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	—	1 027
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	—	—
Poniesione koszty	—	(620)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	—	(407)
Koniec okresu	<u>—</u>	<u>—</u>
Krótkoterminowe na dzień	—	—
Długoterminowe na dzień	—	—
	<u>—</u>	<u>—</u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty audytu

Rezerwa na koszty audytu tworzona jest w kwocie zapłaty za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy na podstawie umowy zawartej z audytorem. W okresie przed podpisaniem umowy za podstawę szacunków wartości rezerwy przyjmuje się kwotę zapłaty za audyt z umowy z roku poprzedniego. Po podpisaniu umowy z audytorem o badanie za dany rok, kwota rezerwy jest korygowana do wysokości kwot wynikających z umowy.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Początek okresu	67	114
Utworzenie rezerwy	70	67
Poniesione koszty	(67)	(92)
Rozwiązanie rezerwy		(22)
Koniec okresu	<u>70</u>	<u>67</u>
Krótkoterminowe na dzień	70	67
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>70</u>	<u>67</u>

32.4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Podatek dochodowy od osób prawnych	4 593	–
	<u>4 593</u>	<u>–</u>

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nie miała miejsca kontrola podatkowa dotycząca podatku dochodowego od osób prawnych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

33. Pozostałe zobowiązania finansowe

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Wartość godziwa kontraktów walutowych		
Kontrakty forward na waluty obce	4 087	11 015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	–	2
	4 087	11 017

Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward. Są to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 12 600 000 EUR oraz transakcje kupna korony szwedzkiej SEK w kwocie 21 840 000 SEK..

<i>Lp.</i>	<i>Data zawarcia</i>	<i>Data rozliczenia</i>	<i>Waluta</i>	<i>Kurs rozliczenia</i>	<i>Nominał transakcji (w SEK)</i>	<i>Wycena transakcji na 31.12.2010 (w tys. zł)</i>	<i>Bank</i>
1.	2010-12-22	2011-08-12	SEK/PLN	0,4510	14 560 000,00	(55 486,52)	PKO BP S.A.
2.	2010-12-22	2011-08-22	SEK/PLN	0,4511	3 640 000,00	(13 353,20)	PKO BP S.A.
3.	2010-12-22	2012-05-21	SEK/PLN	0,4544	3 640 000,00	(1 021,85)	PKO BP S.A.
					21 840 000,00	(69 861,57)	

Spadek kursu SEK poniżej kursu spot będącego istotnym składnikiem formuły wyceny przedmiotowych transakcji na dzień 31 grudnia 2010 roku (tj. poniżej kursu 0,4415 PLN/SEK), będzie skutkował zwiększeniem ujemnej wyceny wykazanych transakcji. „Ujemny” wpływ ewentualnego spadku kursu SEK poniżej poziomu 0,4415 PLN/SEK na wycenę i wynik finansowy Spółki w części będzie rekompensowany spadkiem wartości dostaw (a tym samym niższymi kosztami) denominowanych w SEK i powiązanych z zawartymi transakcjami walutowymi.

<i>Lp.</i>	<i>Data zawarcia</i>	<i>Data rozliczenia</i>	<i>Waluta</i>	<i>Kurs rozliczenia</i>	<i>Nominał transakcji (w EUR)</i>	<i>Wycena transakcji na 31.12.2010 (w tys. zł)</i>	<i>Bank</i>
1.	2008-10-29	2010-06-21	EUR/PLN	3,5955	6 000 000,00	(2 268 608,64)	BGŻ
1a	2010-12-20	2011-04-29	EUR/PLN	3,6030	3 000 000,00	(1 160 553,73)	BGŻ
1b	2010-12-17	2011-01-31	EUR/PLN	3,5980	3 000 000,00	(1 108 054,91)	BGŻ
2.	2008-10-29	2010-12-20	EUR/PLN	3,6045	4 000 000,00	(1 587 624,73)	BGŻ
2a	2010-12-20	2011-04-07	EUR/PLN	3,6060	760 000,00	(287 148,34)	BGŻ
2b	2010-12-20	2011-06-07	EUR/PLN	3,6080	900 000,00	(352 575,35)	BGŻ
2c	2010-12-20	2011-08-09	EUR/PLN	3,6090	540 000,00	(219 217,36)	BGŻ
2d	2010-12-20	2011-12-20	EUR/PLN	3,6120	1 800 000,00	(728 683,68)	BGŻ
3.	2010-04-28	2012-10-26	EUR/PLN	4,1360	800 000,00	(42 275,33)	PKO BP S.A.
4.	2010-04-28	2012-12-20	EUR/PLN	4,1485	900 000,00	(57 968,83)	PKO BP S.A.
5.	2010-04-28	2013-01-28	EUR/PLN	4,1610	900 000,00	(60 216,77)	PKO BP S.A.
					12 600 000,00	(4 016 694,30)	

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Wzrost kursu EUR powyżej kursu spot będącego istotnym składnikiem formuły wyceny przedmiotowych transakcji na dzień 31 grudnia 2010 roku (tj. powyżej kursu 3,9603 PLN/EUR), będzie skutkował zwiększeniem ujemnej wyceny wykazanych transakcji. „Ujemny” wpływ ewentualnego wzrostu kursu EUR powyżej poziomu 3,9603 PLN/EUR na wycenę i wynik finansowy Spółki w części będzie rekompensowany wzrostem wartości kontraktów handlowych (a tym samym rentowności tych kontraktów) denominowanych w EUR i powiązanych z zawartymi transakcjami walutowymi.

Powyższe transakcje walutowe zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR oraz koronie szwedzkiej SEK, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

W 2006 roku zawarła jedną umowę leasingu finansowego samochodu osobowego. Warunki tej umowy przedstawia poniższe zestawienie:

	<i>Data zawarcia umowy</i>	<i>Wartość początkowa środka trwałego w tys. zł</i>	<i>Okres, na który zawarto umowę</i>	<i>Waluta umowy</i>	<i>Zobowiązanie z tytułu leasingu na 31 grudnia 2010 w tys. zł</i>	<i>Zobowiązanie z tytułu leasingu na 31 grudnia 2009 w tys. zł</i>
Umowa leasingu samochodu osobowego	8 lutego 2006 roku	107	48 miesięcy	EUR	–	2
Razem		107			–	2

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała ani nie użytkowała środków trwałych na mocy umowy leasingu finansowego.

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku umowa leasingowa o wartości 107 tysięcy złotych na dzień nabycia przedmiotu leasingu została zakończona w terminie zgodnym z podpisaną umową. Spółka wykorzystwała przysługujące jej prawo zakupu leasingowanego samochodu.

34. Dotacje

Dotacje wykazane w sprawozdaniu finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiły 29 tysięcy złotych. Otrzymane dotacje dotyczą:

- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., w ramach której spółka dofinansowała projekt, dostawy oraz instalację systemów detekcji i sygnalizacji gazu ziemnego dla dwóch pieców gazowych w RAFAKO S.A.; dotacja ma charakter pieniężny,
- projektu badawczego pt.: ”Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin” realizowanego w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z siedzibą w Warszawie; dotacja ma charakter pieniężny.

<i>Cel dotacji</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2009</i>	<i>Zwiększenia w okresie</i>	<i>Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w okresie</i>	<i>Zwrot dotacji w okresie</i>	<i>Inne zmniejszenia dotacji w okresie</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2010</i>
Modernizacja środków trwałych	–	31	(2)	–	–	29
Realizacja części projektu badawczego	–	160	(160)	–	–	–
	–	191	(162)	–	–	29

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

35. Przychody przyszłych okresów

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Przychody przyszłych okresów z tytułu:		
Otrzymane zaliczki na poczet przyszłych dostaw	93 182	127 529
Wycena kontraktów długoterminowych	135 173	79 930
	228 355	207 459

36. Uzgodnienie kwot zawartych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z odpowiadającymi im pozycjami wykazanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Zmiana stanu należności wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(42 907)	(24 682)
Należność z tytułu umorzenia udziałów w jednostce zależnej	6 003	–
Zmiana stanu należności z tytułu odsetek od udzielonej pożyczki	16	10
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(36 888)	(24 672)
Zmiana stanu zobowiązań wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	111 275	(15 395)
Zmiana stanu zobowiązania do wniesienia kapitału w jednostce zależnej	–	242
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	111 275	(15 153)

37. Należności i zobowiązania warunkowe

37.1. Należności warunkowe

	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
Należności z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	198 577	175 036
Otrzymane poręczenia spłaty kredytów i gwarancji bankowych, w tym:	16 058	16 227
- od jednostek powiązanych	–	–
Weksle otrzymane pod zabezpieczenie, w tym:	6 522	12 866
- od jednostek powiązanych	2 615	3 102
Akredytywy	17 303	–
Blokady na rachunku dostawców	223	–
	238 683	235 123

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

37.2. Zobowiązania warunkowe

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	676 548	718 485
Poręczenie spłaty kredytów i gwarancji bankowych	–	–
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	4 242	4 462
- na rzecz jednostki powiązanej	–	220
Akredytywy	–	1 479
	<u>680 790</u>	<u>724 426</u>

37.3. Sprawy sporne, postępowania sądowe

Postępowania układowe i upadłościowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku łączna wartość zgłoszonych przez Spółkę wierzytelności w postępowaniach układowych i upadłościowych wynosi 3 433 tysiące złotych.

Postępowania sądowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka jest stroną w postępowaniach sądowych dotyczących wierzytelności spornych w łącznej kwocie 34 778 tysięcy złotych.

Wierzytelność o największej wartości, tj. 11 500 tysięcy USD (34 476 tysięcy złotych) dotyczy roszczenia o zapłatę odszkodowania przez Spółkę Akcyjną Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie, z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez klienta. W 2009 roku sąd pierwszej i drugiej instancji wydał korzystny dla Spółki wyrok, jednakże Wyższy Sąd Gospodarczy, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej strony pozwanej, uchylił te wyroki i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 sierpnia 2010 roku Spółka otrzymała wyrok Izby Sądowej do spraw gospodarczych Sądu Najwyższego Ukrainy, na mocy którego pozytywnie została rozpatrzona skarga kasacyjna złożona przez Spółkę w dniu 2 marca 2010 roku i postanowiono utrzymać w mocy wyrok Donieckiego Apelacyjnego Sądu Gospodarczego z dnia 23 grudnia 2008 roku, w którym to orzeczeniu została zasądzona na rzecz RAFAKO S.A. tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwota 56,7 miliona hrywien, co w przeliczeniu stanowiło w dniu wniesienia powództwa kwotę około 11 500 tysięcy USD. Ze względu na niepewność skuteczności windykacji zasądzonej wierzytelności, Spółka nie ujęła powyższej kwoty w przychodach.

W październiku 2009 roku na wniosek banku ING, na rachunkach bankowych Spółki została przeprowadzona egzekucja komornicza. Egzekucja odbyła się na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (BTE) wystawionego przez ING Bank Śląski S.A., w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone przez RAFAKO przy podpisaniu Umowy Kredytowej zawartej w dniu 25 czerwca 2008 roku pomiędzy ING Bank Śląski S.A., a spółkami Grupy Kapitałowej RAFAKO, tj. RAFAKO S.A., RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. oraz Fabryką Elektrofiltrów ELWO S.A. w upadłości, w której to umowie sformułowana została odpowiedzialność solidarna podmiotów Grupy Kapitałowej.

ING Bank Śląski S.A., wykorzystując przywilej egzekucyjny w postaci BTE, przeprowadził egzekucję na kwotę 8 997 tysięcy złotych. Zarząd Spółki od początku kwestionował prawo Banku do dokonania obciążenia. W odpowiedzi na działania Banku Spółka w dniu 3 listopada 2009 roku złożyła pozew o zapłatę wyegzekwowanych kwot w Sądzie Okręgowym w Warszawie XX Wydział Gospodarczy. W dniu 25 listopada 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy wydał wyrok zasądający od ING Banku Śląskiego S.A. na rzecz Spółki kwotę 8 997 tysięcy złotych wraz z kosztami postępowania i kosztami zastępstwa procesowego. Wyrok nie jest prawomocny. Działając zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny, Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość należności spornej z tego tytułu.

37.4. Gwarancje

Spółka na dzień 31 grudnia 2010 roku posiadała zobowiązania warunkowe wynikające z gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych o łącznej wartości 676 548 tysięcy złotych, w tym:

1. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 143 233 tysiące złotych udzielone przez BGŻ S.A. zabezpieczone umową o limit odnawialny oraz umową o udzielenie gwarancji kontraktowych,
2. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 99 032 tysiące złotych udzielone przez Credit Agricole Corporate and Investment Bank S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu,
3. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 51 730 tysięcy złotych udzielone przez Generali TU S.A. zabezpieczone wekslem in blanco,
4. gwarancje należytego wykonania umowy oraz właściwego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 43 352 tysiące złotych udzielone przez TUiR WARTA S.A. zabezpieczone umową,
5. gwarancje zwrotu zaliczki oraz dobrego wykonania umowy w okresie technicznym o łącznej wartości 44 096 tysięcy złotych udzielone przez DnB Nord S.A. zabezpieczone umową o limit kredytowy,
6. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o wartości 42 604 tysiące złotych udzielone przez STU ERGO HESTIA S.A. zabezpieczone wekslem in blanco,
7. gwarancje należytego wykonania kontraktu oraz z zwrotu zaliczki o łącznej wartości 39 712 tysięcy złotych udzielone przez PZU S.A. zabezpieczone wekslami in blanco oraz notarialnym oświadczeniem o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kpc,
8. gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy oraz z tytułu udziału w przetargu o łącznej wartości 36 972 tysiące złotych udzielone przez Kredyt Bank S.A. zabezpieczone wekslem własnym in blanco,
9. gwarancje dobrego wykonania umowy, zwrotu zaliczki oraz zapłaty należności o łącznej wartości 31 531 tysięcy złotych udzielone przez BRE BANK S.A. zabezpieczone umową współpracy,
10. gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy oraz należytego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 28 929 tysięcy złotych udzielone przez Bank PeKaO S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu oraz zastawem na wierzytelnościach,
11. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 29 458 tysięcy złotych udzielone przez Deutsche Bank Polska S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu,
12. gwarancje zwrotu zaliczki o wartości 24 905 tysięcy złotych udzielone przez Towarzystwo Ubezpieczeń InterRisk S.A. zabezpieczone wekslem własnym in blanco,
13. gwarancje udziału w przetargu, dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 15 413 tysięcy złotych udzielone przez Raiffeisen Bank Polska S.A. zabezpieczone umową o limit wierzytelności,
14. gwarancje udziału w przetargu, dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 12 453 tysiące złotych udzielone przez PKO BP S.A. zabezpieczone umową,
15. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 11 464 tysiące złotych udzielone przez BOŚ S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności oraz wekslem własnym in blanco,
16. gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy oraz terminowego usunięcia wad i usterek o wartości 10 922 tysiące złotych udzielone przez Towarzystwo Ubezpieczeń EULER HERMES S.A. zabezpieczone umowami o udzielenie gwarancji kontraktowych
17. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz terminowego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 10 676 tysięcy złotych udzielone przez T.U. Allianz Polska S.A. zabezpieczone umową o limit odnawialny oraz umową o udzielenie gwarancji kontraktowych,
18. gwarancje dobrego wykonania umowy udzielone przez ING Bank Śląski S.A. o łącznej wartości 66 tysięcy złotych zabezpieczone umową kredytową.

38. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi za dany okres obrotowy (informacje dotyczące należności przeterminowanych na koniec okresu obrotowego przedstawione są w nocie 26.3 dodatkowych informacji i objaśnień):

<i>Podmiot powiązany</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia:</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Podmioty o znaczącym wpływie na Spółkę:					
ELEKTRIM S.A.	2010	—	87	—	1
	2009	—	59	—	1
Jednostki z Grupy Kapitałowej ELEKTRIM S.A.:					
ELEKTRIM-MEGADDEX S.A.	2010	—	—	—	16
	2009	—	—	—	16
PAK S.A.	2010	3 675	17	612	4
	2009	6 114	11	1 077	3
Polska Telefonía Cyfrowa Sp. z o.o.	2010	—	574	—	94
	2009	—	613	—	104
Jednostki zależne:					
PGL-DOM Sp. z o.o.	2010	10	65	—	—
	2009	57	64	6	—
FPM S.A.	2010	2	15	—	17
	2009	—	11 611	—	6 092
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	2010	320	3 274	55	296
	2009	27	3 281	54	342
RAFAKO Engineering Solution doo	2010	—	1 146	—	121
	2009	—	1 103	—	112
Jednostka stowarzyszona:					
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.*	2010	—	—	—	—
	2009	—	—	—	—

*przychód i należność z tytułu dywidendy objęto w pełnej wysokości odpisem aktualizującym

38.1. Jednostka dominująca Spółki

Spółka nie posiada jednostki dominującej.

38.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Laris Investments Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (jednostka zależna od ELEKTRIM S.A.) posiada 37,45% akcji zwykłych Spółki (31 grudnia 2009 roku: 37,45%).

ELEKTRIM S.A. z siedzibą w Warszawie posiada 12,47% akcji zwykłych Spółki (31 grudnia 2009 roku: 12,47%).

38.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 i 2009 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązanymi. Wynagrodzenie ustalane jest najczęściej w drodze przetargu, ustalane są standardowe warunki płatności. Podmiot powiązany musi zapewnić wykonanie usługi zgodnie z dokumentacją, udzielić gwarancji na określony czas oraz przedstawić zabezpieczenie w postaci bankowej gwarancji dobrego wykonania. Wobec podmiotów powiązanych obowiązują również standardowe kary umowne, zapisy zabezpieczające zachowanie tajemnicy, własności przemysłowej, ubezpieczenia kontraktu, działania siły wyższej i rozstrzygania ewentualnych sporów.

38.4. Pożyczka udzielona członkom Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym ani w okresach porównywalnych nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

38.5. Transakcje z udziałem innych członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym ani w okresach porównywalnych Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ilość akcji Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, a także ilość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, według stanu na 31 grudnia 2010 roku, przedstawia poniższa tabela:

	<i>Nazwa spółki</i>	<i>Łączna liczba akcji (udziałów)</i>	<i>Wartość nominalna akcji (udziałów) w złotych</i>
<i>Osoba zarządzająca</i>			
Wiesław Różacki	RAFAKO S.A.	10 000	20 000,00
<i>Osoba nadzorująca</i>			
Sławomir Sykucki	ELEKTRIM S.A.	5	5,00
Roman Jarosiński	ELEKTRIM S.A.	5	5,00

38.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 555	5 621
Świadczenia po okresie zatrudnienia	—	—
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	—	—
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	—	—
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej	<u>5 555</u>	<u>5 621</u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród w tys. zł</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	1 556,0	570,2	—
Wiesław Różacki	600,0	270,0	—
Krzysztof Burek	480,0	102,1	—
Roman Czerwiński	168,0	102,1	—
Roman Jarosiński	—	96,0	—
Piotr Wawrzynowicz	308,0	—	—
Rada Nadzorcza	790,8	—	180,0
Krzysztof Pawelec	192,0	—	—
Roman Jarosiński*	180,0	—	180,0
Witold Okarma	96,0	—	—
Maciej Stradomski	44,4	—	—
Sławomir Sykucki	96,0	—	—
Piotr Wawrzynowicz	34,8	—	—
Marek Wiak	51,6	—	—
Leszek Wysłocki	96,0	—	—
Rada Nadzorcza – jednostki zależne	266,0	—	—
Roman Jarosiński	150,0	—	—
Piotr Wawrzynowicz	116,0	—	—
Razem	2 612,8	570,2	180,0

*- wynagrodzenie dodatkowe z tytułu samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród w tys. zł</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	1 575,2	787,0	1 051,0
Wiesław Różacki	600,0	208,0	—
Krzysztof Burek	255,2	75,0	—
Roman Czerwiński	255,2	—	—
Roman Jarosiński	240,0	168,0	331,0
Eugeniusz Myszk	224,8	168,0	240,0
Jerzy Thamm	—	168,0	480,0
Rada Nadzorcza	634,9	—	—
Krzysztof Pawelec	111,6	—	—
Roman Jarosiński	30,3	—	—
Grażyna Kuś	70,5	—	—
Witold Okarma	82,3	—	—
Sławomir Sykucki	82,3	—	—
Piotr Wawrzynowicz	11,8	—	—
Marek Wiak	82,3	—	—
Marian Woronin	70,5	—	—
Leszek Wysłocki	93,3	—	—
Rada Nadzorcza – jednostki zależne	116,0	—	—
Eugeniusz Myszk	116,0	—	—
Razem	2 326,1	787,0	1 051,0

38.7. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

Spółka nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

39. Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 5 lipca 2010 roku, Rada Nadzorcza Spółki działając na podstawie uprawnienia wynikającego ze Statutu Spółki, dokonała wyboru firmy DORADCA Zespół Doradców Finansowo- Księgowych Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, Al. J. Piłsudskiego 1A, 20-011 Lublin, wpisaną do rejestru KIBR pod numerem 232, jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Wybór audytora nastąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. W przeszłości Spółka korzystała z usług ww. firmy w zakresie przeglądu i badania sprawozdań finansowych jednostkowych i Grupy Kapitałowej RAFAKO za 2006, 2007, 2008 oraz 2009 rok.

W dniu 14 lipca 2010 roku Spółka zawarła umowę z firmą DORADCA Zespół Doradców Finansowo- Księgowych Spółka z o.o. z siedzibą w Lublinie na dokonanie przeglądu i badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za półrocze i rok 2010. Łączna wysokość wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań finansowych została ustalona na poziomie 96 tysięcy złotych (w tym: sprawozdanie jednostkowe 68 tysięcy złotych, skonsolidowane 28 tysięcy złotych). Za rok 2009 łączna wysokość wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań finansowych została ustalona na poziomie 91 tysięcy złotych. Spółka nie zawierała w 2010 roku innych umów z ww. podmiotem.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Obowiązkowe badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*, w tym:	96	91
- badanie sprawozdania jednostkowego	68	65
Inne usługi poświadczające	—	—
Usługi doradztwa podatkowego	—	—
Pozostałe usługi	—	—
Razem	96	91

* odnosi się do firmy DORADCA Zespół Doradców Finansowo – Księgowych Sp. z o.o.

Wynagrodzenie nie obejmuje usług świadczonych na rzecz innych spółek Grupy

40. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Celem zarządzania ryzykiem finansowym w RAFAKO S.A. jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiąganych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu. Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą: środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe i walutowe transakcje terminowe. Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółki poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także bezpieczne i efektywne lokowanie nadwyżek finansowych. Pozostałe instrumenty finansowe – takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług - powstają w związku z prowadzeniem przez spółkę bieżącej działalności biznesowej i są nieodłącznym jej elementem.

Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej przez Spółkę działalności podstawowej. Spółka nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną Spółki.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego w analizowanym okresie było i jest obecnie ryzyko walutowe Spółki. Wielkość tego ryzyka została przedstawiona w nocie 40.2. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 6.16.

40.1. Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała aktywnych umów kredytowych. Ryzyko kredytowe oraz ewentualne zmiany stóp procentowych nie stanowiły zagrożenia dla działalności Spółki. Brak zaangażowania kredytowego i związany z tym brak ryzyka stopy procentowej sprawia, że Spółka nie rozważa zawierania kontraktów terminowych na stopę procentową (swapy procentowe).

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki.

	<i>Zwiększenie/ zmniejszenie o punkty procentowe</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku		
PLN	+ 1%	1 420
EUR	+ 1%	24
PLN	- 1%	(1 136)
EUR	- 1%	(19)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku		
PLN	+ 1%	1 412
EUR	+ 1%	–
PLN	- 1%	(1 130)
EUR	- 1%	–

40.2. Ryzyko walutowe

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego, na które narażona jest Spółka jest ryzyko walutowe, które wynika ze zmian kursu walutowego, powodujących niepewność, co do przyszłego poziomu przepływów pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Ekspozycja na ryzyko walutowe Spółki wynika z faktu, że znaczna część jej przepływów pieniężnych jest wyrażona w walutach obcych. Zmiany kursu PLN do walut obcych, szczególnie mające miejsce w krótkim okresie czasu i występujące z dużą dynamiką, mogą mieć istotny wpływ zarówno na rentowność realizowanych kontraktów denominowanych w walutach obcych, jak i poziom różnic kursowych liczonych od pozycji aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, a przeliczanych na PLN.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

W minionym okresie ponad 23% zafakturowanych przychodów Spółki wyrażonych było w walutach obcych, przede wszystkim w EUR.

Strategia zarządzania ryzykiem walutowym stosowana przez RAFAKO S.A. zakłada wykorzystanie w jak największym stopniu naturalnego zabezpieczenia. Spółka dąży do jak największego strukturalnego dopasowania przychodów i kosztów w tej samej walucie w ramach realizowanych kontraktów. Ekspozycja netto na ryzyko walutowe, która nie jest zabezpieczana w sposób naturalny, zabezpieczana jest w granicach od 30% do 70% szacowanej wartości ekspozycji netto, wyłącznie za pomocą zaakceptowanych typów instrumentów pochodnych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, Spółka zabezpieczyła około 102% ekspozycji walutowej w EUR i około 40% ekspozycji walutowej w SEK (ekspozycji rozumianej jako szacowana różnica pomiędzy przyszłymi wpływami i wydatkami Spółki wyrażonymi w walucie EUR/SEK, z uwzględnieniem salda zaliczek oraz środków pieniężnych). Przekroczenie rekomendowanych poziomów zabezpieczeń wynika z przejściowego wzrostu ekspozycji walutowej wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz kapitału własnego Spółki (z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward i zabezpieczeń inwestycji netto) na racjonalnie możliwe wahania kursu poszczególnych walut przy założeniu niezmienności innych czynników.

	<i>Wzrost/ spadek kursu waluty</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>	<i>Wpływ na kapitał własny</i>
31 grudnia 2010 – EUR	+10%	7 261	5 881
	-10%	(7 261)	(5 881)
31 grudnia 2010 – SEK	+10%	1 604	1 299
	-10%	(1 604)	(1 299)
31 grudnia 2010 – TRY	+10%	361	292
	-10%	(361)	(292)
31 grudnia 2010 – BAM	+10%	59	48
	-10%	(59)	(48)
31 grudnia 2009 – EUR	+10%	8 986	7 279
	-10%	(8 986)	(7 279)
31 grudnia 2009 – TRY	+10%	251	203
	-10%	(251)	(203)
31 grudnia 2009 – BAM	+10%	44	36
	-10%	(44)	(36)

40.3. Ryzyko cen towarów

Spółka jest narażona na ryzyko wzrostu cen, szczególnie materiałów strategicznych dla działalności Spółki. Na poziom tego ryzyka znacząco wpływa sytuacja na światowych rynkach cen surowców – stali, metali szlachetnych, paliw i energii powodowana zarówno wahaniami kursów walut jak i koncentracją producentów zmierzającą do prowadzenia wspólnej kontroli cen. Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów zakłada dążenie do zawierania kontraktów z poddostawcami materiałów i usług w walucie kontraktu głównego, lokowanie dostaw materiałów po stronie klienta, jak również zawieranie umów zakupowych w cenach stałych. Spółka nie zawiera wieloletnich umów z poddostawcami, zakres dostaw i dostawcy ustalani są indywidualnie w zależności od potrzeb Spółki.

40.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe RAFAKO S.A. jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności Spółki. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże Spółka podejmuje szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii Spółki, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółki. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności i niezwłocznie podejmowanym działaniom windykacyjnym wobec należności przeterminowanych, narażenie Spółki na ryzyko kredytowe jest nieznaczne.

40.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko płynności w przypadku niedopasowania struktury terminowej przepływów pieniężnych na realizowanych przez Spółkę kontraktach. Spółka dąży do zapewnienia tzw. pozytywnych przepływów pieniężnych, co przy założeniu terminowego regulowania należności eliminuje ryzyko płynności. Nominalna wartość linii kredytowych, do których ma dostęp Spółka skutecznie zapobiega ewentualnym negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności. Ponadto, w związku z bardzo dobrą sytuacją finansową, Spółka w znacznym stopniu uniezależniła się od zewnętrznych źródeł finansowania działalności. Dostępne limity kredytowe w bankach nie były wykorzystane. W nadchodzącym okresie Spółka nie zamierza zwiększać swojej ekspozycji kredytowej.

W związku z powyższym, ryzyko niedoboru środków pieniężnych i utraty płynności finansowej przez Spółkę w chwili obecnej należy określić jako niskie.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2010	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	114 124	135 522	16 510	16 386	–	282 542
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	–	–	–	–	–	–
Instrumenty pochodne	–	1 087	2 256	–	–	3 343
	114 124	136 609	18 766	16 386	–	285 885
31 grudnia 2009	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	55 638	89 395	8 750	14 309	–	168 092
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	–	2	–	–	–	2
Instrumenty pochodne	–	4 364	5 580	–	–	9 944
	55 638	93 761	14 330	14 309	–	178 038

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

41. Instrumenty finansowe

41.1. Wartości godziwe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała pochodne instrumenty zabezpieczające. Wszystkie instrumenty finansowe Spółki zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych została ustalona poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych przy użyciu aktualnie obowiązujących stóp procentowych.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2010</i>	<i>31 grudnia 2009</i>
<i>Aktywa finansowe</i>					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS	42 431	43 841	42 431	43 841
(długoterminowe), w tym:					
- akcje i udziały	DDS	42 431	43 841	42 431	43 841
Pozostałe aktywa finansowe	UdtW	481	474	508	485
(długoterminowe), w tym:					
- pożyczki długoterminowe*	PiN	481	474	508	485
- lokaty długoterminowe	UdtW	–	–	–	–
Pozostałe aktywa finansowe		28 344	179 689	28 344	179 689
(krótkoterminowe), w tym:					
- lokaty krótkoterminowe	UdtW	1 040	142 678	1 040	142 678
- certyfikaty depozytowe	DDS	–	1 315	–	1 315
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	22 009	30 711	22 009	30 711
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	DDS	5 295	4 985	5 295	4 985
Należności z tytułu dostaw i usług oraz	PiN	265 333	223 445	265 333	223 445
pozostałe należności					
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	2 357	888	2 357	888
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	2 357	888	2 357	888
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	156 246	64 694	156 246	64 694

*-odsetki od pożyczki w kwocie 27 tysięcy złotych są ujęte w należnościach krótkoterminowych

Zobowiązania finansowe

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	PZFwgZK	–	–	–	–
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe),	PZFwgZK	–	2	–	2
w tym:					
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	–	2	–	2
i umów dzierżawy z opcją zakupu					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz	PZFwgZK	279 975	165 630	279 975	165 630
pozostałe zobowiązania finansowe					
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	4 087	11 015	4 087	11 015
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	4 087	11 015	4 087	11 015

Użyte skróty:

UdtW	– Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
WwWGpWF	– Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
PiN	– Pożyczki i należności,
DDS	– Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
PZFwgZK	– Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

41.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku	<i>Kategoria Zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody / (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	—	—	—	—	220	392	612
- akcje i udziały	DDS	—	—	—	—	220	392	612
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	UdtW	67	—	—	7	—	—	74
- lokaty długoterminowe	UdtW	40	—	—	—	—	—	40
- pożyczki	PiN	27	—	—	7	—	—	34
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)		1 986	(65)	—	1 138	364	57	3 480
- lokaty powyżej 3 miesięcy do roku	UdtW	1 986	(65)	—	—	—	—	1 921
- certyfikaty inwestycyjne	DDS	—	—	—	(118)	364	—	246
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	—	—	—	309	—	57	366
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	DDS	—	—	—	947	—	—	947
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	43	(5 494)	(25 221)	(160)	—	—	(30 832)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	—	—	—	8 398	—	—	8 398
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	—	—	—	8 398	—	—	8 398
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	2 726	(736)	—	—	—	—	1 990
Razem		4 822	(6 295)	(25 221)	9 383	584	449	(16 278)

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku	<i>Kategoria zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody / (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK	—	—	—	—	—	—	—
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	—	—	—	—	—	—	—
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFWgZK	—	—	—	—	—	—	—
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	—	—	—	—	—	—	—
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	(530)	(3 008)	—	103	—	4	(3 431)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	—	—	—	—	(2 070)	—	(2 070)
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	—	—	—	—	(2 070)	—	(2 070)
Razem		(530)	(3 008)	—	103	(2 070)	4	(5 501)

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku	<i>Kategoria Zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody / (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu nyceny</i>	<i>Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	—	—	1 586	—	—	—	1 586
- akcje i udziały	DDS	—	—	1 586	—	—	—	1 586
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	UdtW	11	—	—	(26)	—	—	(15)
- lokaty długoterminowe	UdtW	—	—	—	—	—	—	—
- pożyczki	PiN	11	—	—	(26)	—	—	(15)
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)		4 774	(2 135)	—	287	829	39	3 794
- lokaty powyżej 3 miesięcy do roku	UdtW	4 774	(2 135)	—	—	—	—	2 639
- certyfikaty inwestycyjne	DDS	—	—	—	(16)	—	—	(16)
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	—	—	—	317	829	39	1 185
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	DDS	—	—	—	(14)	—	—	(14)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	228	(6 194)	(431)	55	—	(118)	(6 460)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	—	—	—	888	—	—	888
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	—	—	—	888	—	—	888
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	3 922	(479)	—	—	—	—	3 443
Razem		8 935	(8 808)	1 155	1 204	829	(79)	3 236

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku	<i>Kategoria zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody / (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski / (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFwgZK	(9)	(79)	—	—	—	(8)	(96)
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFwgZK	(9)	(79)	—	—	—	(8)	(96)
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFwgZK	(2)	(8)	—	—	—	—	(10)
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFwgZK	(2)	(8)	—	—	—	—	(10)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK	(39)	2 587	—	538	—	—	3 086
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	—	—	—	6 968	(4 246)	—	2 722
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	—	—	—	6 968	(4 246)	—	2 722
Razem		(50)	2 500	—	7 506	(4 246)	(8)	5 702

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

41.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższych tabelach przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty krótkoterminowe	1 040	–	–	–	–	–	1 040
<i>Oprocentowanie zmienne</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	156 246	–	–	–	–	–	156 246
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	481	481

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty krótkoterminowe	142 678	–	–	–	–	–	142 678
<i>Oprocentowanie zmienne</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 694	–	–	–	–	–	64 694
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	474	474
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2	–	–	–	–	–	2

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień kształtowało się następująco:

	2010	2009
Przeciętne zatrudnienie	<u>1 947</u>	<u>1 897</u>

W 2010 roku przeciętne zatrudnienie w RAFAKO S.A. wyniosło 1 947 pracowników i w porównaniu z rokiem 2009 zwiększyło się o 50 pracowników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku pracownicy Spółki z wykształceniem wyższym i średnim stanowili 63,0% zatrudnionych (zmniejszenie udziału tej grupy w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2009 roku: 63,7%). Zarząd Spółki dużą wagę przywiązuje do pozyskiwania na rynku pracy nowych, dobrze wykształconych pracowników. Na stanowiska umysłowe przyjmowane są przede wszystkim osoby z wykształceniem wyższym – kierunkowym, ponieważ ponad 90% stanowisk wymaga wiedzy specjalistycznej. Udział absolwentów wyższych uczelni wzrósł z 32,2% w dniu 31 grudnia 2009 roku do 33,2% ogółu zatrudnionych w dniu 31 grudnia 2010 roku. Spółka kładzie także duży nacisk na proces ciągłego dokształcania się pracowników, w związku z czym wiele osób podejmuje decyzję o rozpoczęciu studiów wyższych w systemie zaocznym.

Zmianie uległa struktura wiekowa zatrudnionych: udział pracowników w wieku do 40 lat nieznacznie wzrósł z 40,0% na dzień 31 grudnia 2009 roku do 40,7% na 31 grudnia 2010 roku, natomiast zmalał w przedziale wiekowym od 41 do 50 lat (z 27,9% w dniu 31 grudnia 2009 roku do 27,5% w dniu 31 grudnia 2010). W przedziale wiekowym powyżej 50 lat zaobserwowany został niewielki wzrost - do 31,8% (31 grudnia 2009: 32,7%). Obserwowana struktura wiekowa pracowników Spółki w ocenie Zarządu jest prawidłowa, ponieważ zapewnia ciągłość organizacyjną. Zmiany zachodzące w strukturze wiekowej zatrudnionych osób wiążą się pośrednio z obserwowanymi procesami demograficznymi oraz polityką społeczną państwa. Istotny wzrost poziomu wykształcenia przyjmowanych pracowników wpływa na podwyższenie wieku rozpoczęcia aktywności zawodowej, a zmiana przepisów emerytalnych wydłuża okres aktywności zawodowej i podwyższa średnią wieku zatrudnionych osób.

W okresie ostatnich 12 miesięcy struktura zatrudnienia pod względem długości stażu pracy nie uległa znaczącym zmianom. Pracownicy ze stażem pracy do 10 lat stanowią około jednej czwartej ogółu zatrudnionych w Spółce, udział pracowników o stażu od 11 do 20 lat wynosi 18%, a udział pracowników ze stażem pracy powyżej 20 lat utrzymuje się na poziomie około 61%. Spółka dysponuje załogą z wieloletnim oraz unikalnym doświadczeniem zawodowym.

43. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 17 stycznia 2011 roku spółka otrzymała zawiadomienie od firmy ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych, o wyborze oferty złożonej przez RAFAKO S.A. na wybudowanie w tej firmie bloku energetycznego opalanego biomasą o mocy 20 MWe, jako najkorzystniejszej. Wartość oferty wynosi około 191,8 miliona złotych.

W dniu 18 stycznia 2011 roku Spółka podpisała umowę z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – Oddział Elektrownia Belchatów na modernizację oraz remont obrotowych podgrzewaczy powietrza wraz z instalacjami pomocniczymi kotła w Elektrowni Belchatów o wartości około 120 milionów złotych.

W dniu 21 stycznia 2011 roku Spółka podpisała umowę z Elektrownią Kozienice S.A. na wymianę elektrofiltru bloku nr 4 w Elektrowni Kozienice o wartości około 23,9 miliona złotych.

W dniu 2 marca 2011 roku Stoleczny Sąd Rejestrowy w Budapeszcie dokonał zarejestrowania spółki zależnej RAFAKO Hungary Kft. z siedzibą w Budapeszcie. Spółka posiada kapitał założycielski w wysokości 40 milionów HUF w całości objęty przez RAFAKO S.A. Przedmiotem działalności utworzonej spółki jest montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

W dniu 7 marca 2011 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. podjęła następujące decyzje:

- określiła liczbę członków Zarządu Spółki na 4 osoby,
- powołała z dniem 7 marca 2011 roku Pana Macieja Kaczorowskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki.

W dniu 9 marca 2011 roku Spółka podpisała umowę z firmą MARTIN GmbH z siedzibą w Monachium na kwotę około 18,5 miliona EUR na wykonanie elementów ciśnieniowych kotła do utylizacji odpadów komunalnych wraz z komplectacją urządzeń pomocniczych, wykonanie i dostawa konstrukcji stalowych, montaż i uruchomienie instalacji w Roskilde w Danii.

W dniu 11 marca 2011 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od EUAS – Ankara (Turcja) o wyborze oferty złożonej przez Konsorcjum RAFAKO S.A. - EFOR Makina, na modernizację elektrofiltrów bloku nr 3 i 4 w Elektrociepłowni SOMA (Turcja), jako najkorzystniejszej. Wartość oferty wynosi około 53,2 miliona złotych, w tym wartość RAFAKO S.A. stanowi około 18,8 miliona złotych.

W okresie 12 miesięcy (od marca 2010 do marca 2011) Spółka zawarła kilka umów z firmą Elektrobudowa S.A. (Wykonawca) na łączną kwotę około 41,6 miliona złotych. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 27,5 miliona złotych, zawartej skutecznie w dniu 15 marca 2011 roku, jest dostawa, montaż i uruchomienie w systemie "pod klucz" branży elektrycznej przeznaczonej dla IOS bloków 1 i 2 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Belchatów S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe spółki RAFAKO S.A. zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 21 marca 2011 roku uchwałą nr 16 Zarządu RAFAKO S.A. z dnia 21 marca 2011 roku.

Podpisy członków Zarządu

21 marca 2011 roku	Wiesław Różacki	Prezes Zarządu	
21 marca 2011 roku	Krzysztof Burek	Wiceprezes Zarządu	
21 marca 2011 roku	Maciej Kaczorowski	Wiceprezes Zarządu	
21 marca 2011 roku	Piotr Wawrzynowicz	Delegowany Członek Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu	

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

21 marca 2011 roku	Jolanta Markowicz	Główny Księgowy	
--------------------	-------------------	-----------------	-------